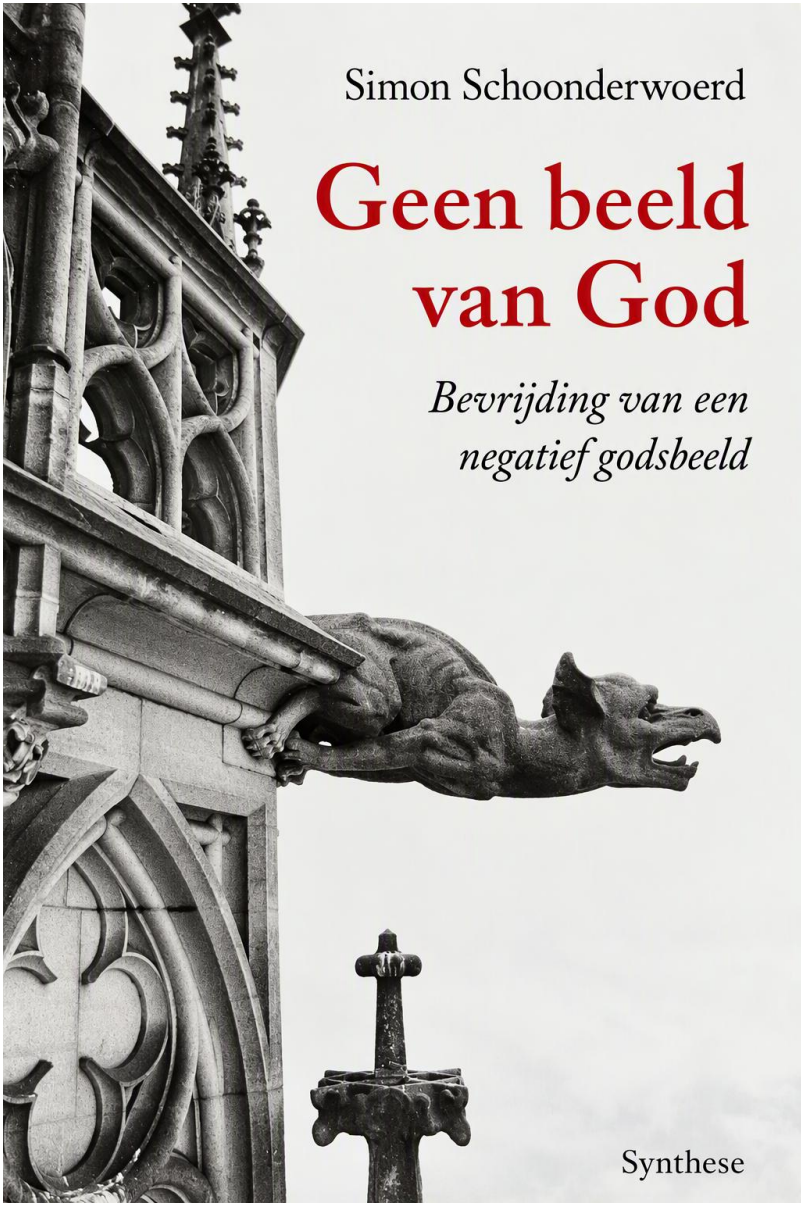

Simon Schoonderwoerd
Geen beeld van God
Bevrijding van een negatief godsbeeld
Synthese

Synthese ◯ Rotterdam

Bij dit boek is gebruikgemaakt van de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV). Cursief gedrukte teksten zijn citaten uit de Bijbel; soms met kleine veranderingen om de leesbaarheid te vergroten.

© 2009, Uitgeverij Synthese B.V.
Postbus 61220
3002 HE Rotterdam
info@synthese.ws | www.synthese.ws

Omslag & binnenwerk: Het vlakke land, Rotterdam
Druk: Drukkerij Wilco, Amersfoort

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.*

*No part of this book may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means without written permission from the publisher.**

ISBN 978 90 6271 067 6
NUR 700

*** Opmerking 1: De rechten van dit boek zijn teruggegeven aan de auteur per oktober 2026**

Opmerking 2: Na het faillissement van uitgeverij Synthese is dit boek nauwelijks meer verkrijgbaar, behalve tweedehands en niet zelden tegen een te hoge prijs. Daarom heb ik deze pdf samengesteld. Deze is gratis te downloaden en mag gerust worden verspreid. De lay-out is wellicht niet overal even fraai, maar ik hoop dat je het boekje toch kunt waarderen en dat het je af en toe een glimlach ontlokt.

Veel leesplezier en een hartelijke groet,

Simon Schoonderwoerd
Oktober 2026

Inhoud

*

Inleiding 4
De schepping van de mens 6
Noach en de zondvloed 11
Abraham en het verhaal van Sodom en Gomorra 16
Mozes en de uittocht uit Egypte 18
Mozes en de tien geboden 29
God geeft les aan Mozes 36
Mozes en het hardleerse volk van Israël 42
Verkenning van het beloofde land 44
Houd de sabbat in ere 46
Opstand tegen Mozes 48
Afgodendienst wordt streng gestraft 51
Meer aanwijzingen voor het volk Israël 55
De ongehoorzame Saul 60
De ongehoorzame David 66
De wijze Salomo 70
De roeping van Jezus 76
Het laatste woord 91

Inleiding:

Wie is God en wat wil hij van mij? Tegenwoordig wordt God voorgesteld als een liefdevolle vader die zijn armen opent voor wie zich maar tot hem wendt. Hij is de hoofdrolspeler in de Bijbel, op de voet gevolgd door zijn eniggeboren zoon, Jezus Christus. Predikanten wijzen er op dat we God het beste leren kennen door te kijken naar Jezus. Hij is het "vleesgeworden woord", God in menselijke vorm. Jezus bracht een boodschap van liefde; hij riep ons op om zowel God als onze naasten onvoorwaardelijk lief te hebben. Helaas werd hij veel te jong en op wrede wijze geëxecuteerd door de Romeinse bezetters. Een triest verhaal?

Nee, zo leren wij in de kerk. De dood van deze mensenvriend moet niet gezien worden als een noodlottig gebeuren. De dood van Jezus valt niet in de rubriek zinloos geweld. Het is onderdeel van een Goddelijk plan dat bedoeld is om ons, mensen dichter bij God te brengen. Jezus koos ervoor om voor ons te sterven. Hij droeg de doodstraf die wij verdienen omdat we gezondigd hebben tegen God. En gelukkig eindigt het verhaal van Jezus goed. God wekt hem op uit de dood! Als we dit verhaal dankbaar geloven zal dat ook met ons gebeuren. Dan zal God niet langer boos zijn op ons maar onze zonden vergeven, ons bijstaan met zijn Heilige Geest en ons na onze dood weer tot leven wekken. Jezus heeft plaatsvervangend voor ons geleden.

Hoewel dit aanlokkelijk klinkt, is het toch verwarrend. Is God nu een warme, vergevingsgezinde vader of een strenge rechter die veroordeelt en straft? Of misschien wel beiden? Om daar achter te komen wordt u in dit boek meegenomen langs enkele verhalen uit het Oude Testament. We laten God zelf aan het woord. We maken kennis met Hem door mee te luisteren naar Zijn gesprekken met bekende Bijbelse mensen. Deze blijken heel wat mondiger en kritischer te zijn geworden dan vroeger. Het beeld van de strenge God van het Oude Testament komt tenslotte scherp naar voren in de dialoog met de liefdevolle Jezus die wij kennen uit het Nieuwe Testament.

Welk beeld hebben wij zelf van God? De Israëlieten zondigden in de woestijn door een afgod in de vorm van gouden kalf te maken en dit te aanbidden. Ze moesten dit beeld vernietigen. Het was een overtreding van het tweede gebod van God: "maak geen godenbeelden". Ook in deze tijd worden wij opgeroepen om een al te antropomorf Godsbeeld los te laten. Zeker als dat een beeld is dat ons angst inboezemt. Blijven we dan niet achter met lege handen? Raken we God dan niet helemaal kwijt?

Ik meen van niet. Sterker nog, ik denk dat een echte ontmoeting met God pas plaatsvindt als we hem niet langer klein houden in onze gedachten. Dit boek haalt oude beelden van hun voetstuk. Het is niet altijd even serieus. Er mag gelachen worden! Het is mijn wens dat u uiteindelijk opgelucht ademhaalt en de onvoorwaardelijke liefde en eenheid ervaart waar Jezus over vertelde.

Simon Schoonderwoerd, maart 2009.

De schepping van de mens

Gen 2:[15] God, de HEER, bracht de mens dus in de tuin van Eden, om die te bewerken en erover te waken. [16] Hij hield hem het volgende voor:

God: *Van alle bomen in de tuin mag je eten, [17] maar niet van de boom van de kennis van goed en kwaad; wanneer je daarvan eet, zul je onherroepelijk sterven.*

Adam: Het was nog geen seconde in me opgekomen van die boom te eten. Eerlijk gezegd had ik hem nog niet eens zien staan. Er staan hier zoveel bomen dat ik het hele bos nauwelijks meer zie. Ik begrijp ook niet goed wat u bedoelt met goed, kwaad en met sterven. Ik eet gewoon af en toe een appeltje, voel de heerlijke warmte van de zon op mijn lijf en ik geniet van het zwemmen in de rivier. Mis ik soms iets?

God: Tja, het is lastig praten met jou. Je loopt hier wel lekker te genieten zo in je blootje, maar een beetje nadenken over de zin van het bestaan en belangrijke morele kwesties, ho maar.

Adam: Ik weet echt niet waar u het over heeft. Ik ben me van geen kwaad bewust en dan valt u met de deur in huis door plotseling een onbegrijpelijk verhaal af te steken over een vreemde boom waarvan de vruchten kennelijk niet helemaal koosjer zijn.

God: Hé, hé Adam, even rustig. Je hebt het wel tegen degene die jou zojuist geschapen heeft. Een beetje respect lijkt me dus wel op zijn plaats.

Adam: Oké, sorry, maar het valt niet mee om alles maar voor zoete koek te slikken. Als u zo uit de hoogte doet tegen me dan raak ik wat geïrriteerd. Die gesprekken van ons zijn toch altijd een soort eenrichtingsverkeer. Van enige vorm van overleg is goed beschouwd nooit sprake.

Gen 18:[18] God, de HEER, dacht: Het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past. [21]Toen liet God, de HEER, de mens in een diepe slaap vallen, en terwijl de mens sliep nam hij een van zijn ribben weg; hij vulde die plaats weer met vlees. [22] Uit de rib die hij bij de mens had weggenomen, bouwde God, de HEER, een vrouw en hij bracht haar bij de mens. [23] Toen riep de mens uit:

Adam: Ik geloof dat ik even een blackout had!

God: Nee, dat deed ik. Ik heb je even onder algehele narcose gebracht.

Adam: Met alle respect God, maar ik heb een bloedhekel aan die eenzijdige acties van u. Misschien is overleg teveel gevraagd maar een korte aankondiging van dit soort interventies lijkt me wel op zijn plaats.

God: Man, zeur toch niet. Kijk eens wat er naast je ligt!

Adam: Wauw, ongelofelijk, dat ziet er leuk uit. Waar komt die zo plotseling vandaan?

God: Heb ik voor je gemaakt, mooi hè?

Adam: Inderdaad, compliment! Knap stukje werk. Wat is het eigenlijk?

God: Dat is nou een vrouw. Net zoiets als jij maar dan iets anders. Je kunt met haar wandelen, praten, lachen en nog een boel andere dingen waar je vanzelf wel achterkomt. Leek me gezellig voor je.

Adam: Enorm bedankt, God. Dat wandelen zal even moeten wachten want ik heb wat pijn in mijn zij, maar een beetje gezelligheid kan ik wel gebruiken. Begrijp me niet verkeerd hoor, u bent ook best plezierig gezelschap. Weet je wat; ik noem haar Eva. Kan ze ook koken? Zo vrouw, kom er eens gezellig bij zitten. Mondje dicht en goed luisteren, dan zal ik je haarfijn uitleggen hoe het hier in zijn werk gaat.

Gen 3:[1] Van alle in het wild levende dieren die God, de HEER, gemaakt had, was de slang het sluwst. Dit dier vroeg aan de vrouw: 'Is het waar dat God gezegd heeft dat jullie van geen enkele boom in de tuin mogen eten?' [2] 'We mogen de vruchten van alle bomen eten,' antwoordde de vrouw, [3] 'behalve die van de boom in het midden van de tuin. God heeft ons verboden van de vruchten van die boom te eten of ze zelfs maar aan te raken; doen we dat toch, dan zullen we sterven.' [4] 'Jullie zullen helemaal niet sterven,' zei de slang. [5] 'Integendeel, God weet dat jullie de ogen zullen opengaan

zodra je daarvan eet, dat jullie dan als goden zullen zijn en kennis zullen hebben van goed en kwaad.'

[6] De vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan.

God: Adam, Eva, onmiddellijk hier komen!

Adam: Ja, ja, rustig, we komen al. Wat is er aan de hand?

God: Wie denken jullie nou voor de gek te houden? Jullie hebben van de boom van kennis van goed en kwaad gegeten. Wat had ik nou gezegd?

Adam: Mocht dat niet dan?

God: Nee, natuurlijk niet, dat heb ik je toch gezegd. Dat kan absoluut niet door de beugel! En houd je niet zo van de domme alsjeblieft.

Adam: Ja, ergens herinner ik me wel dat u zoiets gezegd had maar ik zag er toch niet zoveel kwaad in. Pas na een paar happen voelde ik dat er iets niet in de haak was, maar toen was het natuurlijk al te laat. Ik wist ook niet dat het zo gevoelig lag voor u.

God: Ja, het ligt zeker gevoelig. Ik baal hier behoorlijk van. Hoe kon je dat nu doen, man?

Adam: Het was eigenlijk vooral haar fout. Ze heeft me er min of meer ingeluisd. Ze zat me wat te plagen door uitdagend van dat fruit te happen. Die lippen, die mond… Toen ze me een klein stukje voorhield, was het moeilijk om te weigeren. En nu ik er zo eens over doordenk, wie vond het eigenlijk zo'n goed plan om een vrouw voor mij te maken?

God: Je weet jezelf er weer mooi uit te kletsen maar je hebt een punt. Eva, volgens Adam was het jouw idee om van die boom te eten. Heb je daar nog iets op te zeggen?

Eva: Ik lag gewoon lekker te zonnen toen die slang tegen me aan begon te kletsen. Daar keek ik behoorlijk van op moet ik zeggen. Ik

heb genoeg slangen gezien maar die waren nooit zo spraakzaam. Ik zag dit sprekende reptiel als een wonder en dus als een teken van u!

God: Net als die man van je heb ook jij een behoorlijk vlotte babbel. Maar ik ben niet van plan me door jullie in een hoekje te laten kletsen. Ik eis absolute gehoorzaamheid, en rebellie valt niet te tolereren. Luister en huiver!

Gen 3: [14] God, de HEER, zei tegen de slang:
'Vervloekt ben jij dat je dit hebt gedaan,
het vee zal je voortaan mijden,
wilde dieren wenden zich af;
op je buik zul je kruipen
en stof zul je eten,
je hele leven lang.

Slang: Niets nieuws dus.

God: *[16]Vrouwmens, Je zwangerschap maak ik tot een zware last,*
zwoegen zul je als je baart.
Je zult je man begeren,
en hij zal over je heersen.

Eva: Die zwangerschap en dat baren zeggen me nog niet zo veel. Adam vond ik altijd al een lekkere vent en bazig was hij al vanaf het begin. De schade lijkt dus nogal mee te vallen.

God: *Adam, [17]Je hebt geluisterd naar je vrouw,*
gegeten van de boom die ik je had verboden.
Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan,
zwoegen zul je om ervan te eten,
je hele leven lang.
[18] Dorens en distels zullen er groeien,
toch moet je van zijn gewassen leven.
[19] Zweten zul je voor je brood,
totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen:
stof ben je, tot stof keer je terug.'

Adam: Fraai is dat! Aan die waarschuwing van u om niet van de boom te eten had ik niets. Hoe kon ik weten dat het verkeerd was

om er van te eten als ik dat onderscheid tussen goed en kwaad pas na het eten krijg? Het zou ook erg geholpen hebben als u geen slangen had gemaakt. Muggen vind ik overigens ook erg hinderlijk, maar dat is een ander verhaal. Tenslotte verwijt u me dat ik naar mijn vrouw luister. Dat doe ik dus ook nooit meer. Ik zal haar in het vervolg gewoon laten kletsen. Bent u zo tevreden? En blaast u dit hele voorval overigens niet enorm op? Waar hebben we het nou helemaal over, een hapje van een stuk fruit.

God: En nu ben ik het zat. Wegwezen, uit mijn ogen en uit mijn tuin. Eigenwijze vent! En neem je vrouw mee!

Noach en de zondvloed

Gen 6: [5] De HEER zag dat alle mensen op aarde slecht waren: alles wat ze uitdachten was steeds even slecht. [6] Hij kreeg er spijt van dat hij mensen had gemaakt en voelde zich diep gekwetst. [7] Ik zal de mensen die ik geschapen heb van de aarde wegvagen, dacht hij, en met de mensen ook het vee, de kruipende dieren en de vogels, want ik heb er spijt van dat ik ze heb gemaakt. [8] Alleen Noach vond bij de HEER genade.

God: *[13]Ik heb besloten een einde te maken aan het leven van alle mensen, want door hen is de aarde vol onrecht. Ik ga hen vernietigen, en de aarde erbij.*

Noach: Wat krijgen we nou God, slechte nacht gehad?

God: Spot er niet mee Noach, de maat is echt vol!

Noach: Maar wat is er gebeurd dan?

God: Ik wil er liever niet verder over praten, maar ik kan je wel zeggen dat ik me diep gekwetst voel.

Noach: Waardoor dan precies?

God: Dat hoef ik jou niet uit te leggen.

Noach: Ik weet dat u zich niet aan mij hoeft te verantwoorden, maar soms begrijp ik zo weinig van u. U hebt ons zelf gemaakt, dus u wist van te voren welk vlees u in de kuip had.

God: Dat zegt natuurlijk niks. Kijk eens naar je eigen kinderen. Die heb je samen met je vrouw gemaakt maar dat wil niet zeggen dat je precies kunt voorspellen hoe ze zich gedragen. Vond je het grappig toen Jafet laatst de scheerlijnen van je tent had losgegooid?

Noach: Jafet heeft het gevoel voor humor van zijn moeder, daar kan ik weinig aan doen.

God: De man die de schuld geeft aan zijn vrouw; ik heb een déjà vu.

Noach: Hoe bedoelt u?

God: Laat maar. Het punt is dat ik het spuugzat ben en een nieuwe start wil.

Noach: Bedoelt u dat u een nieuwe schepping wil maken?

God: Eindelijk, het kwartje valt

Noach: Er schiet me plotseling een aardig alternatief te binnen.

God: Vertel maar snel, want ik heb niet de hele dag de tijd.

Noach: Als u nu eens een stukje verderop in het heelal een nieuwe planeet schiep? Dan gaan wij hier vrolijk door en dan begint u daar gewoon met een schone lei.

God: Gewoon even een nieuw planeetje scheppen? Jij denkt daar wel erg gemakkelijk over. Ik heb me voor deze aarde zes dagen in het zweet gewerkt!

Noach: U hebt nu wel meer ervaring, dat scheelt een stuk hoor.

God: Daar heb ik dus absoluut geen zin in. Bovendien heb ik geen aantekeningen gemaakt en ik weet niet of ik alles nog wel zo precies in mijn hoofd heb. Luister, ik heb een ander plan.

Noach: Vertel, ik ben benieuwd.

God: Ik zet de boel hier onder water en laat alles en iedereen verdrinken! Wat vind je ervan?

Noach: Dan zult u daarna toch weer van voren af aan moeten beginnen. Het scheelt u hoogstens drie dagen.

God: Tja, daar zeg je wat.

Noach: Tenzij..

God: Tenzij wat?

Noach: Tenzij we van elke diersoort een soort reservekopie maken, zeg maar een back up.

God: Briljant! Kijk, aan jou heb ik tenminste iets.

Gen 6:[18] Maar met jou zal ik een verbond sluiten. Jij moet de ark in gaan, samen met je zonen, je vrouw en de vrouwen van je zonen. [19] En van alle dieren moet je er twee in de ark brengen, om ervoor te zorgen dat die met jou in leven blijven. Een mannetje en een wijfje moeten het zijn. [20] Van alle soorten vogels, van alle soorten vee en van alles wat op de aardbodem rondkruipt, zullen er twee naar je toe komen; die zullen in leven blijven.

Gen 7: [17] De vloed overstroomde de aarde veertig dagen lang. Het water steeg en de ark werd opgetild, zodat hij van de aarde loskwam. [18] Het water op aarde nam steeds maar toe, hoger en hoger steeg het, en de ark dreef op het water. [19] Het water bleef voortdurend toenemen, zelfs de hoogste bergen kwamen onder te staan. [20] Tot vijftien el daarboven reikte het water, de bergen stonden helemaal onder. [21] Alles wat op aarde leefde kwam om, alles wat er rond wemelde: vogels, vee, wilde dieren, en ook alle mensen.

Gen 8: [1] Toen dacht God weer aan Noach en aan alle wilde dieren en het vee bij hem in de ark. Op zijn bevel begon er een wind over de aarde te waaien, waardoor het water afnam.

[20] Noach bouwde een altaar voor de HEER; daarop bracht hij brandoffers van al het reine vee en alle reine vogels. [21] De geur van de offers behaagde de HEER

God*: Nooit weer zal ik de aarde vervloeken vanwege de mens, want alles wat de mens uitdenkt, van zijn jeugd af aan, is nu eenmaal slecht. Nooit weer zal ik alles wat leeft doden, zoals ik nu heb gedaan.*

Noach: Ga me nu niet vertellen dat u spijt heeft van deze actie.

God: Vergissen is menselijk, en misschien ook wel goddelijk.

Noach: Eerlijk gezegd volg ik het niet meer helemaal.

God: Het lijkt me goed om opnieuw te beginnen. We moeten gewoon de spelregels duidelijker vaststellen.

Noach: Ja, laten we onze wederzijdse verwachtingspatronen uitspreken.

God: Hoezo wederzijds? Ik ben de baas en we spelen het spel volgens mijn regels.

Noach: Vooruit dan maar. Steek van wal.

God: *Gen 9: [5] Van iedereen die zijn medemens doodt, eis ik genoegdoening. [6] Wie bloed van mensen vergiet, diens bloed wordt door mensen vergoten, want God heeft de mens als zijn evenbeeld gemaakt.*

Noach: Als u ons naar uw evenbeeld gemaakt heeft, dan is het niet zo gek dat wij elkaar ook naar het leven staan. Die neiging zit er een beetje ingebakken. Als het niet naar onze zin gaat dan slaan we er op. U heeft toch ook net Jan en alleman verdronken omdat u het zat was? Mag dat nu wel of mag dat nu niet? Er is echt geen pijl meer op te trekken. U meet met verschillende maten.

God: Mijn wegen zijn hoger dan jouw wegen zoon, en mijn gedachten hoger dan jouw gedachten.

Noach: Het maakt mij anders behoorlijk onzeker. U moet wat ik nu ga zeggen niet opvatten als een motie van wantrouwen, maar het wordt tijd dat we duidelijke afspraken gaan maken. Kunt u me een garantie geven dat u niet meer van dit soort draconische maatregelen zult treffen als wij, zondige mensen, in de fout gaan?

God: *Gen 9:[12] Dit zal voor alle komende generaties het teken zijn van het verbond tussen mij en jullie en alle levende wezens bij jullie: [13] ik plaats mijn boog in de wolken; die zal het teken zijn van het verbond tussen mij en de aarde. [14] Wanneer ik wolken samendrijf boven de aarde en in die wolken de boog zichtbaar wordt, [15] zal ik denken aan mijn verbond met jullie en met al wat leeft, en nooit weer zal het water aanzwellen tot een vloed die alles en iedereen vernietigt. [16] Als ik de boog in de wolken zie verschijnen, zal ik*

denken aan het eeuwigdurende verbond tussen God en al wat op aarde leeft.

Abraham en het verhaal van Sodom en Gomorra

God: *Gen 18: [20] Er zijn ernstige beschuldigingen geuit tegen Sodom en Gomorra, hun zonden zijn ongehoord groot. [21] Ik zal ernaartoe gaan om te zien of de klachten die ik over hen heb gehoord gegrond zijn en zij verwoesting over zich hebben afgeroepen. Dat wil ik weten.*

Abraham: Ik dacht dat u met Noach had afgesproken dat u uw woedeaanvallen voortaan onder controle zou houden.

God: Je haalt mijn woorden uit hun context, Abraham. Het ging toen over een specifieke vorm van straffen, namelijk het verdrinken van mensen en dieren. Vandaar ook die regenboog. Snap je; REGEN-boog. Maar ik heb nu iets heel anders in gedachten.

Abraham: Maar het gaat toch om de geest van de overeenkomst. U weet dat mensen slechte dingen bedenken en doen. Vorige keer zei u, ik citeer, "Nooit weer zal ik alles wat leeft doden, zoals ik nu heb gedaan".

God: Daar heb je me tuk. Ik weet het goed gemaakt met je. Ik zal er een paar sparen.

Abraham: Aan die mondelinge toezeggingen hebben we dus niet zoveel. Het zou de zaken behoorlijk verduidelijken als u het een en ander zwart op wit zou zetten.

God: Alles op zijn tijd, jongen. Eerst wil ik de handen vrij hebben om nog eens flink orde op zaken te stellen.

Gen 19: [24] Toen liet de HEER uit de hemel zwavel en vuur neerkomen op Sodom en Gomorra [25] en hij vernietigde die steden en de hele vallei, met de inwoners van al de steden en met alles wat er op het land groeide.
Toen God de steden wegvaagde waar Lot had gewoond, liet hij Lot aan de ondergang ontkomen. Zo hield God, toen hij de steden in de vallei verwoestte, rekening met Abraham.
[26] De vrouw van Lot, die achter hem liep, keek om en veranderde in een zuil van zout.

Abraham: Ik houd aan deze actie toch wat gemengde gevoelens over.

God: Je moet eens op houden met dat gemok. Ik heb tenslotte keurig je neef Lot laten redden door mijn twee gevleugelde vertegenwoordigers.

Abraham: Het was goed bedoeld van u God, daar twijfel ik niet aan. Maar er is niet veel over van zijn gezinnetje. Zijn vrouw is zojuist veranderd in een blok keukenzout van 2 meter hoog. Waar was dat nu weer goed voor.

God: Ja, uhh, had ze maar niet achterom moeten kijken. Eigen schuld, dikke bult.

Abraham. Maar u weet toch hoe vrouwen zijn, Heer? Als u zegt "blijf van de vruchten van die boom af" dan willen ze nog maar één ding: fruit van die ene boom. Dus als u zegt: "vooral niet achterom kijken", wat denkt u dan dat een vrouw zal doen?

God: Ik wilde toch een statement maken, zo van: wie niet horen wil moet maar voelen. Vergeet niet dat dit allemaal doorverteld gaat worden aan het nageslacht.

Abraham: Daar raakt u direct een ander probleem. Veel nageslacht zit er voor Lot niet meer in. Hij heeft twee dochters maar zijn aanstaande schoonzonen heeft u zojuist op spectaculaire wijze gecremeerd.

God: Mijn wegen zijn ondoorgrondelijk, jongen, maar ik denk aan alles! Mijn Heilige Geest zal een oplossing leggen in het hart van zijn dochters.

Gen 19: [33] Nog diezelfde nacht gaven ze hun vader wijn te drinken, en de oudste sliep met haar vader, zonder dat hij er ook maar iets van merkte dat ze bij hem kwam en weer wegging. [34] De volgende morgen zei de oudste tegen de jongste: 'De afgelopen nacht heb ik met mijn vader geslapen. Laten we hem ook vannacht weer dronken voeren, en dit keer moet jij met hem slapen; dan kunnen we allebei kinderen krijgen van onze vader.' [35] Ook die nacht gaven ze hun vader wijn te drinken, en ditmaal sliep de jongste met hem, zonder dat hij er ook maar iets van merkte dat ze bij hem kwam en weer wegging. [36] Zo werden Lots beide dochters zwanger van hun vader.

Mozes en de uittocht uit Egypte

God: *Ex 3: [6] Ik ben de God van je vader, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob.*

Mozes: Aangenaam kennis te maken, ik ben Mozes.

God: *[7]Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, ik weet hoe ze lijden. [8] Daarom ben ik afgedaald om hen uit de macht van de Egyptenaren te bevrijden, en om hen uit Egypte naar een mooi en uitgestrekt land te brengen, een land dat overvloeit van melk en honing, het gebied van de Kanaänieten, de Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chiwwieten en Jebusieten.*

Mozes: Gaan ze dat goedvinden als wij bij ze intrekken?

God: Ik ben ook niet helderziend maar er bestaat een flinke kans dat ze er niet blij mee zullen zijn.

Mozes: Eerlijk gezegd vind ik dat u hier wat gemakkelijk over denkt. Maar hoe het ook zij, we worden hier vastgehouden door de Egyptenaren, dus voor het moment lijkt het me allemaal niet zo relevant.

God: Daarom stuur ik jou nu naar de farao: jij moet mijn volk, de Israëlieten, uit Egypte wegleiden.

Mozes: Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan.

God: *Ex 3: [18] Zeg hem dat de HEER, de God van de Hebreeën, naar jullie toe gekomen is, en vraag hem toestemming om drie dagreizen ver de woestijn in te trekken om de HEER, jullie God, offers te brengen.*

Mozes: Met als plan om 'm dan stiekem te smeren? We mogen toch niet jokken?

God: Ooit gehoord van een leugentje om bestwil?

Mozes: Ik ken die farao. Dat is geen domme jongen en ik betwijfel of hij er in zal trappen.

God: *[19] Ik weet dat de koning jullie dat niet zal toestaan, tenzij hij daartoe met harde hand wordt gedwongen. [20] Daarom zal ik met krachtige hand ingrijpen en Egypte straffen, ik zal er wonderbaarlijke daden verrichten, en dan zal hij jullie laten gaan.*

Mozes: Als we toch onze toevlucht moeten nemen tot wonderen en 'special effects', dan kunnen we misschien een paar stappen overslaan. Als u ons nu eens gewoon wegtovert naar een fraai gebied. Liefst een landje dat we voor onszelf mogen hebben.

God: Je hebt weinig gevoel voor theater en dramatiek. Stel je eens voor hoe dat later in de Bijbel komt te staan. "De Heer zei hocus pocus en alle Israëlieten waren onder de pannen"?

Mozes: Waarom niet? Het lijkt mij wel een elegante oplossing.

God: Nee, sorry. Ik heb hier lang naar uitgekeken en dan neem ik geen genoegen met een dergelijke kleurloze actie.

Mozes: Oké, u krijgt uw zin. Maar zelfs als we de farao zo gek krijgen dat hij ons laat gaan, betwijfel ik of het volk mij zal volgen. Ik ben grootgebracht door Egyptenaren en word toch meestal wat argwanend bekeken.

God: Zeg maar gewoon dat ik je stuur.

Mozes: Nou, dat zal indruk maken. En wat zeg ik als ze doorvragen? Zo van: "Wie is dat dan, die God"?

God: *[14]Zeg daarom tegen de Israëlieten: "IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u toe gestuurd."' Zeg tegen hen: "De HEER heeft mij gestuurd, de God van uw voorouders, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob.*

Mozes: En u denkt dat ze daardoor overtuigd zullen zijn?

God: Me dunkt dat dit behoorlijk indrukwekkend klinkt.

Mozes: Weet u God, vroeger maakten dit soort bombastische uitspraken nog wel indruk. Maar na tientallen jaren ploeteren hier in het hete zand van de woestijn vraagt men zich nu toch wel af waar u al die tijd was.

God: Ach, je weet hoe dat gaat Mozes; druk, druk, druk.

Mozes: Het zijn mijn zaken niet, maar waarmee dan? U zorgt toch niet voor andere volken; alleen voor ons?

God: Mijn tijdsbeleving is wat anders dan die van jullie.

Mozes: Ach, laat maar zitten. Het punt is dat het noemen van uw naam met referenties volgens mij niet gaat werken.

God: Suggesties?

Mozes: Ik zou er erg mee geholpen zijn als ik wat demo's kon laten zien van uw Goddelijke kracht.

God: Uitstekend idee. Zie je wel, samen komen we er wel uit. Ik weet iets leuks!

Mozes: wat dan?

God: Wat heb je daar in je hand?

Mozes: Een staf.

God: Gooi hem op de grond.

Mozes: Holy Mozes, hij verandert in een slang!

God: Grijp de slang bij zijn staart!

Mozes: Ik kijk wel uit.

God: Kom op, er kan niets gebeuren. Ik ben er toch bij!

Mozes: Wat heeft u toch met slangen, waarom niet gewoon een konijntje of zo? Maar goed, als u het zegt..

Ex 4: [4] Toen Mozes dat deed, veranderde in zijn hand de slang weer in een staf.

God*: [5] Hierdoor zullen ze geloven dat de HEER, de God van hun voorouders, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob, aan jou verschenen is.*

Mozes: Dat lijkt me wel, ja. Ongelofelijk, wat een stunt!

God: *[6] Steek je hand eens in je kleed.*

Mozes deed dat, en toen hij zijn hand er weer uit trok, zat die onder de uitslag, hij was sneeuwwit.

Mozes: Jakkes, waar is dit nou goed voor? Kappen nou met die grappenmakerij.

God: *[7] Steek je hand nog eens in je kleed.*

Mozes deed het en toen hij zijn hand er opnieuw uit trok, zag die er weer net zo uit als de rest van zijn huid.

God: [8]*Als ze je niet geloven en zich niet door het eerste wonderteken laten overtuigen dan zullen ze zich wel laten overtuigen door het tweede. [9] Maar zijn ze door geen van deze beide wonderen te overtuigen en blijven ze weigeren naar je te luisteren, dan moet je water uit de Nijl scheppen en dat over het land uitgieten; het water zal op het droge in bloed veranderen.*

Mozes: Als u het goed vindt verander ik de volgorde van de trucs. Liefst doe ik eerst de bloedact, dan de slang en als het echt niet anders kan zoek ik wel een vrijwilliger voor dat enge gedoe met die melaatse hand.

God: Dat getuigt niet echt van vertrouwen, maar vooruit; het is jouw feestje. En spring nu als de wiedeweerga op je kameel en laat maar eens wat zien aan dat volk Israël.

Ex 3: [24] Onderweg, toen Mozes en de zijnen ergens overnachtten, kwam de HEER op hem af en probeerde hem te doden. [25] Sippora pakte een scherpe steen, sneed de voorhuid van haar zoon weg en raakte daarmee Mozes' voeten aan, terwijl ze zei: 'Een bloedbruidegom ben jij voor mij. Toen liet de HEER hem met rust.

Mozes: Ik krijg echt geen hoogte van u. We hadden toch een afspraak? Eerst leert u me drie grandioze trucs; u stuurt me op pad en als ik dan lekker lig te slapen, valt u me aan.

God: Rustig nou. Deze hele aanval van mij op jou was natuurlijk doorgestoken kaart.

Mozes: Hoezo doorgestoken kaart?

God: Ik wist natuurlijk van te voren dat Sippora jou met dat bloederige stukje voorhuid zou redden.

Mozes: Wat heeft u toch met bloed? Het lijkt wel een obsessie. En kijk mijn zoontje nu eens. Plotseling heeft zijn moeder een stuk van zijn piemeltje afgesneden met een scherp stuk steen. Dat komt toch nooit meer goed?

God: Ach, in een paar dagen is dat genezen.

Mozes: Ik heb het over de moeder – zoon relatie; over vertrouwen en dat soort zaken.

God: Jongen, door middel van dit voorval wil ik een belangrijke boodschap uitdragen naar alle volkeren over de hele aarde. Houd toch alsjeblieft het grotere beeld voor ogen.

Mozes: En welke boodschap is dat dan?

God: uhh, ik ben het even kwijt. Iets met bloed en dat het heel belangrijk is. Een kwestie van leven en dood. Maar Sodom en Gomorra waren ook niet in één dag gebouwd. Ik kom later nog wel op het belang van dat bloed terug. Geef me even rustig de tijd om mijn punt te maken.

Mozes: Nou, vooruit dan maar. Wat staat er verder op het programma?

God: We gaan die farao eens flink te grazen nemen. Op mijn “te doen”-lijstje staan spectaculaire stunts en verschrikkelijke plagen. Wat dacht je hier van:

1. de bekende staf-wordt-slang truc, als warming-up
2. de water–wordt-bloed act
3. enorme hoeveelheden kikkers
4. muggen en steekvliegen
5. de pest
6. etterende puisten
7. enorme hagelstenen
8. duisternis

Mozes: Geen moeite is u te veel voor deze gelegenheid, hoor ik!

God: Goed gezien. Vroeger deed ik nog wel eens iets met overstromingen, vuur en zwavelregens, maar deze keer ga ik wat selectiever te werk. Alle Egyptenaren en hun vee krijgen er zwaar van langs en jullie zullen nergens last van hebben. Geniaal, niet?

Mozes: Is het niet zielig, van dat vee? Dat kan toch ook niets doen aan de koppigheid van de farao?

God: Nee joh, dat is helemaal niet zielig. Via dat vee pakken we indirect de Egyptenaren. Ze hebben dan geen melk en vlees meer en zijn dus gedwongen vegetarisch te eten. Dat wordt nog eens een afknapper!

Mozes: Maar bent u niet bang dat de farao al na punt 1 of 2 overstag gaat? Dan hebt u die andere acties helemaal voor niets voorbereid.

God: ‚*Ex 10:* Welnee, [1]*want ik heb hem en zijn hovelingen zo halsstarrig gemaakt om in Egypte al deze wonderen te kunnen doen.* [2] *Ook wil ik dat jij aan je kinderen en kleinkinderen kunt vertellen hoe hard ik tegen de Egyptenaren ben opgetreden en welke*

wonderen ik bij hen heb verricht. Dan zullen jullie inzien dat ik de HEER ben.

Mozes: Een soort demonstratie van uw Goddelijke toorn dus?

God: Yep!

Mozes: En u weet zeker dat dit gaat werken?

God: In het verleden behaalde resultaten bieden natuurlijk geen garantie voor de toekomst.

Mozes: Op zich is dat wel weer hoopgevend. Want na die supertsunami in de tijd van Noach en die demo in Sodom en Gomorra is het weer behoorlijk uit de hand gelopen.

God: Klopt. Mensen zijn zo ongelofelijk hardleers. Daarom trek ik nu alles uit de kast.

Ex 10: [27] Maar de HEER zorgde ervoor dat de farao hardnekkig bleef weigeren hen te laten gaan. [28] 'Uit mijn ogen!' beval hij. 'En waag het niet u nog eens te laten zien. Als u hier nog eens verschijnt, wordt dat uw dood.'

God*: Ex 11: [1]Ik zal de farao en Egypte met nog één plaag treffen, daarna zal hij jullie laten gaan. Hij zal jullie zelfs het land uit jagen, niemand uitgezonderd. [2] Zeg tegen het volk dat iedereen zilveren en gouden sieraden aan zijn buren moet vragen, de mannen aan hun buurman, de vrouwen aan hun buurvrouw.*

Mozes: Ik denk niet dat ze staan te trappelen om hun kostbaarheden aan ons mee te geven.

God: Geen probleem, ik zal ervoor zorgen dat ze jullie goedgezind zijn.

Mozes: Er moet me nu toch iets van het hart!

God: Spreek, jongen.

Mozes: Begrijp ik het goed dat u zowel de farao als het Egyptische volk op afstand kunt besturen?

God: Natuurlijk, mij is gegeven alle macht op hemel en op aarde

Mozes: Maar waar zijn we dan in Godsnaam, excusez-moi, mee bezig?

God: Hoezo?

Mozes: Deze hele geschiedenis riekt naar één groot toneelstuk met u als regisseur.

God: Nou en?

Mozes: Zit u mij ook zo op afstand te besturen?

God: Tja, dat is een gewetensvraag.

Mozes: Nou?

God: Ja en nee.

Mozes: Leg uit.

God: Ja, ik ben de almachtige en bepaal dus ook wat jij denkt, wilt en doet. Maar ik geef je er wel wat voor terug.

Mozes: Wat dan?

God: De illusie dat je denkt, wilt en doet. Met andere woorden, je denkt dat je zelf aan de touwtjes trekt maar ondertussen ben je een marionet in mijn schepping!

Mozes: Ik weet niet of ik dit wel wil horen.

God: Nee, droom maar lekker verder over hoe belangrijk je bent en zo, want dan kunnen we verder met het verhaal.

Mozes: Goed dan, waar waren we?

God: In de finale act neem ik alle eerstgeboren kinderen van de Egyptenaren te pakken.

Mozes: U neemt ze te pakken?

God: Ja, gewoon doodmaken bedoel ik.

Mozes: En onze eerstgeborenen?

God: Die niet natuurlijk. En het aardige is, dat ik een manier bedacht heb om dit verhaal leuk rond te breien. Herinner je je nog dat voorval met het bloederige stukje voorhuid van je zoon?

Mozes: Ja..

God: Hoe is het trouwens met hem?

Mozes: Het is behoorlijk ontstoken geraakt, maar het gaat wel weer, dank u. Maakt u eerst uw verhaal eens af.

God: Oh ja, als jullie bloed op je deurposten smeren dan laat ik jullie kinderen in leven. Hoe vind je ‘m?

Mozes: Leuk bedacht, maar moet het per se bloed van voorhuidjes zijn?

God: Aangezien je vorige keer wat kleinzerig reageerde, heb ik besloten dat het ander bloed mag zijn. Het mag van het jong van een schaap of geit zijn; als het maar een mannelijk dier van één jaar oud is, zonder enig gebrek.

Mozes: Ik kan ook de water-wordt-bloed truc gebruiken, natuurlijk!

God: Geen gezeur meer. Ik kom je al voldoende tegemoet met dat schaap of die geit. Tijd voor actie!

Ex 12: [29] Midden in de nacht doodde de HEER alle eerstgeborenen in Egypte, van de eerstgeborene van de farao, zijn troonopvolger, tot de eerstgeborene van de gevangene, en ook al het eerstgeboren vee. [30] De farao, zijn hovelingen en alle andere Egyptenaren schrokken die nacht wakker, en in heel Egypte klonk een luid gejammer, want er was geen huis waarin geen dode was. Die nacht nog ontbood de farao Mozes en Aäron. 'Ga onmiddellijk bij mijn volk weg,' zei hij, 'u en alle Israëlieten! Ga de HEER maar vereren, zoals u hebt gevraagd.

God: Kijk, dat liep lekker. Nu snel jullie spullen inpakken en wegwezen. Even flink doorwandelen tot aan de Rietzee waar jullie mogen kamperen. De farao zal denken dat jullie de weg kwijt zijn geraakt en de woestijn niet meer uit kunnen komen. *Ex 14: [4] Ik zal ervoor zorgen dat hij onverzettelijk blijft, zodat hij jullie achtervolgt, en dan zal ik mijn majesteit tonen door de farao en zijn hele leger ten val te brengen. Dan zullen de Egyptenaren beseffen dat ik de HEER ben.*

Mozes: Zouden ze dat nu nog niet door hebben?

God: Kom op nou. Het is pas voorbij als ik zeg dat het voorbij is. Hup, vooruit met de geit!

Ex 14: [9-10] De Egyptenaren achtervolgden hen, en haalden hen in bij Pi-Hachirot, waar het volk van Israël zijn kamp had opgeslagen, dicht bij de zee, tegenover Baäl-Sefon.

Mozes: En wat nu?

God: *[15] Waarom roep je mij te hulp?*

Mozes: Dit alles is toch uw idee?

God: Oh ja, dat is waar. Oké dan, *zeg tegen de Israëlieten dat ze verder trekken. [16] Jij moet je staf geheven houden boven de zee en zo het water splijten, zodat de Israëlieten dwars door de zee kunnen gaan, over droog land. [17] Ik zal de Egyptenaren onverzettelijk maken zodat ze hen achterna gaan, en dan zal ik mijn majesteit tonen door de farao en zijn hele leger, zijn wagens en zijn ruiters, ten val te brengen*

Mozes: We hebben het er wel vaker over gehad; kunt u de Egyptenaren niet gewoon de ingeving aanreiken om rechtsomkeert te maken?

God: Mozes, ik probeer hier een punt te maken. Laat me nu toch alsjeblieft mijn ding doen.

21 Toen hield Mozes zijn arm boven de zee, en de HEER liet de zee terugwijken door gedurende de hele nacht een krachtige oostenwind te laten waaien. Hij veranderde de zee in droog land. Het water spleet, 22 en zo konden de Israëlieten dwars door de zee gaan, over droog land; rechts en links van hen rees het water op als een muur. 23 De Egyptenaren achtervolgden hen, alle paarden en wagens van de farao en al zijn ruiters gingen achter hen aan de zee in.

Mozes: Dit lijkt me een mooi moment om in te grijpen, God.

God: Ja, daar gaat ‘ie dan.

.

27 De Egyptenaren vluchtten het water tegemoet, de HEER dreef hen regelrecht de golven in. 28 Het terugstromende water overspoelde het hele leger van de farao, al zijn wagens en ruiters die achter de Israëlieten aan de zee in gereden waren; niet een van hen bleef in leven.

Mozes: Best zielig voor die paarden.

God: Ja, je moet er wat voor over hebben maar ik denk dat we met deze actie ook de grootste twijfelaars over de streep hebben getrokken.

30-31 Toen ze de Egyptenaren dood langs de zee zagen liggen en het tot hen doordrong hoe krachtig de HEER tegen Egypte was opgetreden, kregen ze ontzag voor de HEER en stelden ze hun vertrouwen in hem en in zijn dienaar Mozes.

Mozes en de tien geboden

Ex 19:[1] In de derde maand, op precies dezelfde dag dat ze uit Egypte waren weggetrokken, kwamen de Israëlieten in de Sinaiwoestijn. Mozes ging de berg op, naar God.

God: Hoi Mozes, hoe gaat 'ie?

Mozes: Ach, het gaat wel. Het eten is wat eentonig maar over het weer mogen we niet klagen.

God: Mooi zo. Zeg Mozes, ik zat nog eens terug te denken aan een gesprek dat ik ooit met Abraham voerde. Hij gaf me destijds ongevraagd het advies om eens wat richtlijnen voor jullie op papier te zetten. Aangezien jullie toch niet veel te doen hebben hier in de woestijn, is het wellicht het moment zijn idee op te pakken en eens wat van mijn leefregels te communiceren.

Mozes: Prima Heer, maak van uw hart geen moordkuil en laat maar horen.

God: Ik houd er niet van om zulke belangrijke zaken op een informele manier af te handelen. Laten we proberen er van twee kanten wat indrukwekkends van te maken.

Mozes: Wat verwacht u precies van ons?

God: Ex 19: [10] Ga terug naar het volk en zorg ervoor dat ze zich vandaag en morgen heiligen, en laten ze hun kleren wassen. [11] Bij het aanbreken van de derde dag moeten ze gereed zijn, want op die dag zal de HEER voor de ogen van heel het volk neerdalen op de Sinai. [12] Geef aan tot waar het volk mag komen, en waarschuw hen dat ze de berg niet op gaan; zelfs de voet daarvan mogen ze niet betreden. Wie zich op de berg waagt, moet ter dood gebracht worden. [13] Zo iemand mag met geen vinger aangeraakt worden; hij moet worden gestenigd of met pijlen doorboord. Of het nu mensen of dieren betreft, ze mogen niet in leven blijven. Pas als het geluid van een ramshoorn weerklinkt, mogen ze de berg op gaan.

Mozes: Oké, even geduld, ik ben zo terug.

[14] Weer ging Mozes naar beneden, naar het volk. Hij droeg hun op zich te heiligen en hun kleren te wassen. [15] 'Zorg ervoor dat u

overmorgen gereed bent,' zei hij, 'en dat u in de tussentijd geen gemeenschap hebt met een vrouw.'

God: Waarom mogen ze geen gemeenschap hebben met een vrouw? Dat had je toch niet van mij?

Mozes: Klopt; maar zag u die blik in hun ogen toen ik daarover begon? Kijk, dat van dat wassen van hun kleren maakt weinig indruk. Maar een paar dagen geen seks, dat is pas een uitdaging!

God: Wat een mensenkennis. Daar kan ik nog wat van leren. Maar goed, roep de club maar bij elkaar, dan zal ik mijn bijdrage aan de feestvreugde leveren.

Ex 19: [16] Op de derde dag, bij het aanbreken van de morgen, begon het te donderen en te bliksemen, er hing een dreigende wolk boven de berg, en zeer luid weerklonk het geschal van een ramshoorn. Iedereen in het kamp beefde. [17] Mozes leidde het volk het kamp uit, God tegemoet. Aan de voet van de berg bleven ze staan. [18] De Sinai was volledig in rook gehuld, want de HEER was daarop neergedaald in vuur. De rook steeg op als de rook uit een smeltoven, en de berg trilde hevig. [19] Het geschal van de ramshoorn werd luider en luider.

Mozes: Wauw, wat een openingsceremonie.

God: Niet slecht hè?

Mozes: En nu?

God: Ahum, ahum; een plechtig moment. Voilà, mijn tien geboden. Ik heb er lang op gebroed, maar het wachten was wel de moeite waard, al zeg ik het zelf. Daar komen ze (*Ex 20*):

1. *Vereer naast mij geen andere goden.*
2. *Maak geen godenbeelden.*
3. *Misbruik de naam van de HEER, uw God, niet.*
4. *Houd de sabbat in ere, het is een heilige dag.*
5. *Toon eerbied voor uw vader en uw moeder.*
6. *Pleeg geen moord.*
7. *Pleeg geen overspel.*
8. *Steel niet.*

9. Leg over een ander geen vals getuigenis af.

10. Zet uw zinnen niet op het huis van een ander, en evenmin op zijn vrouw, op zijn slaaf, zijn slavin, zijn rund of zijn ezel, of wat hem ook maar toebehoort.'

Mozes: Even tellen…….ja, precies tien. Mooi werk God. Was dat het?

God: Ik zie dit als een soort samenvatting; straks heb ik nog wel wat huis-, tuin- en keukenregeltjes voor je.

Mozes: Ik ben benieuwd. Doe eens een voorbeeldje.

God: *Ex 20: [25] Als je voor mij een stenen altaar wilt bouwen, gebruik dan geen gehouwen stenen, want door de stenen met een beitel te bewerken ontwijd je ze. [26] En breng geen treden aan, want als je daarlangs omhoog zou gaan, zou men je geslachtsdelen zien.*

Mozes: Duidelijke taal en lekker praktisch ook. Mag ik er nog een paar horen?

God: *Ex 21: [15] Wie zijn vader of moeder vervloekt, moet ter dood gebracht worden.*

Mozes: Dat is krasse taal; maar het is wel een steuntje in de rug voor het vijfde gebod.

God: Ja, het zit goed in elkaar, al zeg ik het zelf.

Mozes: In het tiende gebod noemde u een slaaf en een slavin. Is dat niet iets waar u in principe op tegen bent?

God: Ach, zolang je ze maar netjes behandelt. *Ex 21:[10] Neemt een man haar naast haar een andere vrouw, dan mag hij de slavin niet minder voedsel of kleding geven en niet minder vaak gemeenschap met haar hebben; [11] doet hij haar op een van deze drie punten tekort, dan mag ze weggaan zonder ook maar iets te hoeven betalen.*

Mozes: Dat klinkt redelijk. Verder nog belangrijke zaken?

God: Ja, *Ex 23: [19] Je mag een geitenbokje niet koken in de melk van zijn moeder.*

Mozes: Wel in de melk van een andere geit?

God: Natuurlijk, dat is geen probleem.

Mozes: Ah, verder nog iets?

God: Ja, *Ex 25: [2] Vraag de Israëlieten mij geschenken te geven; neem van ieder die daartoe bereid is een bijdrage in ontvangst. [3] Je moet het volgende van hen vragen: goud, zilver en koper, [4] blauwpurperen, roodpurperen en karmozijnrode wol, fijn linnen garen en geitenhaar, [5] rood geverfde ramsvellen, vellen van zeekoeien, acaciahout, [6] lampolie, geurige specerijen voor de zalfolie en voor de reukoffers, [7] onyxstenen voor de priesterschort en edelstenen voor de borsttas.*

Mozes: U hebt een goede smaak, dat moet gezegd worden.

God: Ja, ik haat valse bescheidenheid en schijnheiligheid.

Mozes: Was het dat?

God: Ach, ik heb nog wat wensen over een gouden ark, een mooie tafel, een lampenstandaard, een tabernakel, een brandofferaltaar, de lampolie, de priesterkleding, de wijding van de priesters, het reukofferaltaar, het belastingsysteem, het wasbekken, de zalfolie, het reukwerk, de kwalificatie van de vaklieden en de sabbatsrust, maar dan heb je het wel gehad.

God: Dat is redelijk, u bent tenslotte de baas.

Ex 31: [18] Nadat de HEER dit alles op de Sinai tegen Mozes had gezegd, gaf hij hem de twee platen van het verbond, de stenen platen, door Gods vinger beschreven.

Mozes: Wat is er, Heer, het lijkt wel of u er niet helemaal bij bent met uw gedachten.

God: Sorry, ik weet dat het niet beleefd is als je met iemand in gesprek bent, maar ik zat over jouw schouder naar beneden te kijken en ik word niet vrolijk van wat ik zie.

Mozes: U hebt goede ogen; ik zie niets door die donkere wolk die hier al weken om mijn hoofd hangt. Vertel.

God: *Ex 32: [7] Ga terug naar beneden, want jouw volk, dat je uit Egypte hebt geleid, misdraagt zich. [8] Nu al zijn ze afgeweken van de weg die ik hun gewezen heb. Ze hebben een stierenbeeld gemaakt, hebben daarvoor neergeknield, er offers aan gebracht en gezegd: "Israël, dit is je god, die je uit Egypte heeft geleid!"*

Mozes: Misschien vonden ze het te lastig om u af te beelden in de vorm van een wolk, zoals we u altijd in de woestijn zagen.

God: Daar gaat het helemaal niet om!

Mozes: Wat is dan het probleem?

God: Je hebt de tekst nota bene in je handen, kijk eens naar kleitablet 1, regel 2.

Mozes: Oh ja, we mogen helemaal geen beelden maken.

God: En volgens mij overtreden ze regel 1 ook; ik kan namelijk gedachten lezen en ik kan je vertellen dat ze daar beneden niet aan mij denken als ze rond die gouden koe huppelen.

Mozes: Wat nu?

God: *[10] Houd mij niet tegen: mijn brandende toorn zal hen verteren. Maar uit jou zal ik een groot volk laten voortkomen.*

Mozes: Loopt u niet een beetje hard van stapel? Dit soort wilde acties hebben in het verleden toch ook nooit blijvend resultaat gehad? Ik vind het vriendelijk dat u mij wilt sparen; hoewel ik aardig wat lieve slavinnen heb, moet ik er niet aan denken ze allemaal zwanger te maken. De jaren beginnen bij mij flink te tellen.

God: Daar zit wat in. Maar wat dan?

Mozes: Geef mij een kans. Als u hier even rustig blijft wachten dan probeer ik beneden orde op zaken te stellen. Afgesproken?

God: Nou, vooruit dan maar, voor deze ene keer.

15 Mozes keerde zich om en ging de berg af. Dichter bij het kamp gekomen, zag hij het stierenbeeld en het gedans. Woedend smeet hij de platen aan de voet van de berg aan stukken

Mozes: *26Wie voor de HEER kiest, moet hier komen.*

Alle nakomelingen van Levi voegden zich bij hem.

Mozes*: 27Dit zegt de HEER, de God van Israël: Gord je zwaard om, jullie allemaal, doorkruis het kamp in de volle lengte en breedte en dood iedereen die je tegenkomt, al is het je broer, vriend of verwant.'*

28 De Levieten deden wat Mozes hun had opgedragen, en zo kwamen er die dag ongeveer drieduizend Israëlieten om.

Mozes*: 29 Vandaag hebt u zich aan de HEER gewijd, door u zelfs tegen uw zonen en broers te keren. U hebt vandaag zijn zegen verworven.' Hierop keerde hij terug naar de HEER*

Mozes: Zo doe je dat dus!

God: Fantastisch Mozes, ik ben trots op je!

Mozes: En ziet u nu wel dat het helemaal niet nodig is om ze direct allemaal dood te maken.

God: Ik proef hier iets van kritiek. Kijk Mozes, het is voor mij bijzonder lastig om mijn brandende toorn bot te vieren op een klein groepje mensen. Een zondvloed is nu eenmaal een massavernietigingswapen.

Mozes: Heeft u wel eens een vloedgolf op kleinere schaal overwogen?

God: Mmm, die houd ik er in voor later, maar hier in de woestijn was dat geen optie natuurlijk.

Mozes: Hoe dan ook, laten we afspreken dat als u een volgende keer een daad wilt stellen, eerst overlegt met mij. Zeker als het gaat om maar een paar duizend mensen dan ben ik wonderwel in staat om hand- en spandiensten te verrichten en één en ander elegant op te lossen.

God: Dat zal ik zeker in gedachten houden. Maar zag ik het nu goed dat je met je driftige kop mijn stenen platen met de tien geboden kapot gooide?

Mozes: Ik liet me even gaan.

God: Ach, ik herken dat wel. Nou, hak jij even twee nieuwe platen dan kijk ik of de tekst me weer te binnen wil schieten.

God geeft les aan Mozes

Ex 40: [34] Toen werd de ontmoetingstent overdekt door een wolk en werd de tabernakel gevuld door de majesteit van de HEER. [35] Mozes kon de ontmoetingstent niet meer binnengaan, want de wolk rustte daarop en de majesteit van de HEER vulde de tabernakel. [36] Zolang hun tocht duurde, trokken de Israëlieten pas verder wanneer de wolk zich van de tabernakel verhief. [37] Wanneer de wolk niet opsteeg, trokken ze niet verder; ze wachtten tot de wolk weer opsteeg. [38] Zolang hun tocht duurde, rustte overdag de wolk van de HEER op de tabernakel, 's nachts verscheen er een vuur in, dat voor alle Israëlieten zichtbaar was. De HEER riep Mozes vanuit de ontmoetingstent.

God: Wij moeten eens praten over de offers.

Mozes: Over de offers?

God: Ja. Je weet dat ik het belangrijk vind dat jullie regelmatig wat dieren voor me offeren. Eerlijk gezegd vind ik dat jullie de hand aan jullie zelf zouden moeten slaan, maar omdat ik dan op termijn zonder volgelingen zou komen te zitten, mogen jullie plaatsvervangend dieren slachten.

Mozes: Dit wist ik toch allang?

God: Jawel, maar jullie doen het niet op de goede manier. Gewoon een dier doodmaken en verbranden is wel erg gemakkelijk. En omdat jullie nu toch even niets beters te doen hebben, wil ik wat exactere instructies geven. Laten we eens kijken of we er iets speciaals van kunnen maken.

Mozes: Vertel dan maar.

God: *Lev 1: [3] Wie een brandoffer wil aanbieden en daarvoor een rund neemt, moet een mannelijk dier nemen zonder enig gebrek. Hij moet het naar de ingang van de ontmoetingstent brengen, waar ik het zal aanvaarden. [4] Hij moet zijn hand op de kop van het offerdier leggen, dan zal zijn offer worden aanvaard als verzoening. [5] Hij moet de stier slachten ten overstaan van mij, en de priesters, de zonen van Aäron, moeten het bloed naar het altaar brengen dat bij de ingang van de ontmoetingstent staat en het tegen de zijkanten ervan gieten. [6] Het offerdier moet worden gevild en in stukken gesneden, [7] en de zonen van Aäron, de priester, moeten een vuur op het altaar aansteken en er hout op leggen. [8] De priesters moeten de*

stukken vlees van het offerdier met de kop en het vet op het houtvuur op het altaar leggen. [9] De ingewanden en de poten van het offerdier moeten met water gewassen worden, en de priester moet alles op het altaar verbranden. Zo is het geschikt als brandoffer, als geurige gave die mij behaagt.

Mozes: Bedankt voor de uitleg, we gaan ons best doen. Als u klaar bent dan ga ik..

God: Nee, hier blijven, we zijn net begonnen. Want dit ging over een brandoffer. Voor een vredeoffer gelden weer andere regels.

Mozes: Oh?

God: *Lev 3: [1] Wie een vredeoffer wil aanbieden en daarvoor een rund neemt, mag een koe of een stier nemen, maar het dier dat mij wordt aangeboden mag geen enkel gebrek hebben. [2] Degene die het offer aanbiedt, moet zijn hand op de kop van het dier leggen en het slachten binnen de omheining van de ontmoetingstent, waarna de priesters, de zonen van Aäron, het bloed tegen de zijkanten van het altaar gieten. [3] Een deel van het vredeoffer moet als offergave aan mij worden aangeboden: het vet rond de buikholte en al het vet aan de ingewanden, [4] de beide nieren met het niervet bij de lendenspieren, en de kleinste lob van de lever, die samen met de nieren moet worden verwijderd. [5] De zonen van Aäron verbranden dit alles samen met het brandoffer dat op het houtvuur op het altaar ligt, als een geurige gave die mij behaagt.*

Mozes: Was dit het?

God: Ik begin net op gang te komen. Voor een geit, een ram of een schaap gelden weer heel andere regels. En dan heb ik het nog niet eens over vogels of over graanoffers, reinigingsoffers, hersteloffers en..

Mozes: Sorry dat ik u in de rede val; met alle respect: schiet u met al die offers het doel niet een beetje voorbij?

God: Hoezo?

Mozes: Wat is nu uw belangrijkste doel?

God: Ik wil dat de mens 100% beseft dat hij fout is en dat hij het nooit goed kan doen. Niemand kan leven volgens mijn heilige en goddelijke standaard.

Mozes: Tja, dat snappen we zo ook wel. Met al die gedetailleerde voorschriften en bepalingen legt u de lat zo hoog dat niemand er meer over heen kan springen. En zo blijven we offeren. Kunnen we niet afspreken dat we elke avond bij ons gebed tien keer sorry zeggen of zo?

God: Nee, dat zet geen zoden aan de dijk. En ik weet hoe dat gaat, na vier of vijf keer vallen jullie in slaap. Dit is een serieuze zaak en daarom wil ik echt bloed zien.

Mozes: Wat heeft u toch met bloed?

God: *Lev 17: [11] Het bloed is de levenskracht van een levend wezen. Ik heb het jullie gegeven om er op het altaar de verzoeningsrite mee te voltrekken, want bloed kan, als levenskracht, verzoening bewerken.*

Mozes: Het klinkt allemaal zo bloeddorstig. U bepaalt toch zelf wat verzoening kan bewerkstelligen? U bent toch een God van vergeving, een liefdevolle vader? Zelfs menselijke vaders hoeven geen bloed te zien voordat zij hun kind, dat een foutje heeft gemaakt, kunnen vergeven.

God: Dat zie ik anders. Met die offers wil ik jullie tot in het merg laten voelen dat de afstand tussen mij en jullie in feite onoverbrugbaar is. Ik ben heilig, jullie doen alles fout. En dat dringt slechts echt tot jullie door als jullie bloed zien vloeien.

Mozes: Dus de bedoeling van het offeren is om ons schuldgevoel aan te wakkeren.

God: Ja, en ik vind het lekker ruiken.

Mozes: Dat is waar, het geeft naast een schuldgevoel ook zeker een gezellig zomeravond-barbecuegevoel. Goed, dan houden we het er in.

God: *Lev 18: [2] Ik ben de HEER, jullie God. [3] Volg niet de levenswijze van de Egyptenaren, bij wie je gewoond hebt, noch de levenswijze van de Kanaänieten, naar wie ik je breng. Leef niet volgens hun bepalingen, [4] maar volgens mijn regels, houd je aan*

mijn bepalingen en leef ze na. Ik ben de HEER, jullie God. [5] Mijn bepalingen en regels schenken leven aan wie ze volgt, houd ze dus in ere. Ik ben de HEER.

Mozes: Ja, ja, ik ben Mozes, uw volgeling en ik doe mijn best. Ik ben Mozes.

God: Voorzichtig zijn, jongetje..

Mozes: Het was maar een geintje hoor.

God: Vooruit dan maar, ik wil niet al te humorloos overkomen.

Mozes: Nu ik hier toch ben kunnen we misschien een paar van uw belangrijkste regels doornemen.

God: Je had geen andere plannen vanavond?

Mozes: Nee hoor, roept u maar.

God: *Lev 18: [22] Je mag niet het bed delen met een man zoals met een vrouw, dat is gruwelijk. Wie met een man het bed deelt als met een vrouw, begaat een gruweldaad. Beiden moeten ter dood gebracht worden en hebben hun dood aan zichzelf te wijten.*

Mozes: Een rustige introductie van het onderwerp zou hier misschien op zijn plaats zijn geweest. Ik neem aan dat u het heeft over homoseksualiteit?

God: Klopt.

Mozes: Wat is daar fout aan?

God: Het is pervers en tegennatuurlijk.

Mozes: Volgens mij hebben homoseksuelen niet gevraagd om hun geaardheid. De natuur heeft ze zo afgeleverd dat ze vallen op mensen van hetzelfde geslacht. Ik denk dat het gewoon aangeboren is en een interessante variant in uw schepping.

God: Ik voel nattigheid..

Mozes: Wie heeft de natuur gemaakt? Wie weeft de mens in de moederschoot?

God: Tja, maar dat wil niet zeggen dat ze het ook moeten praktiseren; dat vind ik walgelijk.

Mozes: Dus wel de aanleg geven maar het niet goed vinden dat ze er gehoor aan geven?

God: Precies, dan maar geen seks. Ze kunnen altijd nog priester worden.

Mozes: Ha, ha, ik zie het al voor me. Straks lopen ze zo opgefokt rond dat ze zich vergrijpen aan een offergeit.

God: *Lev 18: [23] Verontreinig jezelf niet door de geslachtsdaad te verrichten met een dier. En een vrouw mag niet een dier uitlokken om met haar te paren, dat is pervers.*

Mozes: Nee joh, geintje. Toch rammelt uw verhaal over die andere geaardheid. Enfin; roept u nog eens iets dat u hoog zit.

God: *Lev 20: [10] Wie overspel pleegt met een getrouwde vrouw, een vrouw die een ander toebehoort, moet ter dood gebracht worden. Beide echtbrekers moeten worden gedood.*

Mozes: Dat is gespierde taal, maar ga door..

God: *Lev 20: [18] Wanneer iemand het bed deelt met een vrouw die ongesteld is en gemeenschap met haar heeft – wanneer hij dus de bron van haar bloeding ontbloot of zij voor hem de bron van haar bloeding ontbloot – zullen beiden uitgestoten worden.*

Mozes: oké, ik begrijp dat die seksueel gerelateerde onderwerpen belangrijk voor u zijn en natuurlijk helemaal als er ook bloed bij komt kijken. Gaat u door.

God: *Lev 21: [13] De gezalfde priester moet trouwen met een vrouw die nog maagd is. [14] Hij mag niet trouwen met een weduwe of een verstoten of door hoererij ontwijde vrouw. Hij moet een maagd uit de priesterfamilie trouwen*

Mozes: Oh, dus priesters mogen ook gewoon trouwen. Ik dacht dat ze vrijgezel moesten blijven. Soms denk ik wel eens dat ik mijn tijd ver vooruit ben. Goed, nog één uitsmijter en dan moet ik gaan.

God: Aansluitend op mijn eisen over priesters: *Lev 21: [17] Als iemand een gebrek heeft, mag hij niet aantreden om voedsel aan te bieden aan zijn God. Dat geldt voor alle komende generaties. [18] Niemand met enigerlei gebrek mag als priester aantreden: niemand die blind is of verlamd, niemand met een misvormd gelaat of abnormaal ontwikkelde ledematen, [19] niemand wiens ledematen na een botbreuk vergroeid zijn, [20] niemand met een gebochelde of dwergachtige gestalte, niemand met staar, niemand met zweren of uitslag, niemand met verpletterde zaadballen. [21] Geen enkele nakomeling van de priester Aäron die een gebrek heeft, mag aantreden om de offergaven aan de HEER aan te bieden.*

Mozes: Die verpletterde zaadballen zullen we niet snel over het hoofd zien maar hoe zit het met jeugdpuistjes? Vallen die onder de categorie “zweren en uitslag”?

God: Je spitsvondigheden beginnen me te irriteren. Ik zal het voor je samenvatten: je moet gehoorzaam zijn, je schuldig voelen en veel offeren. Heb je dat?

Mozes: Jawel meneer.

Mozes en het hardleerse volk van Israel

Ex 16: [4] De HEER zei tegen Mozes: 'Ik zal voor jullie brood uit de hemel (manna) laten regenen'.

Num 11:[4] Het samenraapsel van vreemdelingen dat met hen meetrok, was onverzadigbaar, en ook de Israëlieten begonnen weer te klagen. 'Hadden we maar vlees te eten!' zeiden ze. [5] 'We verlangen terug naar de vis die we in Egypte volop te eten hadden, naar de komkommers en watermeloenen, de prei, uien en knoflook. [6] We drogen uit, we zien nooit iets anders dan dat manna

Mozes: Heer, we worden het een beetje zat om elke dag dat brood te eten dat u uit de hemel laat regenen.

God: Doe ik zo mijn best; dankbaarheid, ho maar! Ik word dit gezeur enorm zat.

Mozes: U wordt het zat? Denkt u ook wel eens aan mij? U wordt al moe als één man doorgeeft wat er leeft onder het volk. Ik zit midden tussen 600.000 klagende broeders en zusters!

God: Vooruit, geef het volk dan maar een geitenbiefstukje.

Mozes: *Lev 11:[22] Hoe zouden er ooit genoeg schapen, geiten en runderen voor hen kunnen worden geslacht? Zelfs als alle vissen van de zee gevangen werden, zouden ze daar niet genoeg aan hebben.*

God: *[23]Schiet de macht van de HEER soms tekort? Je zult spoedig zien of ik mijn belofte nakom.*

Mozes: Mag ik er dus vanuit gaan dat u het regelt?

God: Moet je eens opletten.

[31]Toen liet de HEER een wind opsteken, die vanaf de zee kwartels aanvoerde en ze boven het kamp liet neervallen. Ze lagen overal rond het kamp, tot op een afstand van een dagreis, in een laag van wel twee el dik. [32] Het volk raapte de kwartels op en was daar de hele dag en de hele nacht mee bezig, en ook de hele volgende dag. Niemand verzamelde minder dan tien ezelslasten. Ze legden ze overal rond het kamp te drogen. [33] Maar ze hadden het vlees nog niet

fijngekauwd of de HEER ontstak in woede tegen het volk en bracht het een grote slag toe.

Mozes: Wat zijn dat nou voor praktijken? Eerst overdrijft u gigantisch; niet een paar kwarteltjes maar een paar miljoen. En als we net lekker de mannasandwiches met kwartel klaargemaakt hebben en zitten te eten dan ontploft u alsnog!

God: Ja, toen ik zag hoe ongegeneerd iedereen zat te eten knapte er wat in me. Wat een onsmakelijke schranspartij. En wat mij in het verkeerde keelgat schoot is jullie ondankbaarheid. Niemand heeft de tijd genomen om even netjes te bidden voor het eten. Ik eis eerbied en respect!

[34]Die plaats kreeg de naam Kibrot-Hattaäwa, naar het onverzadigbare volk dat daar begraven werd.

Verkenning van het beloofde land

God: *Num 13: [2] Stuur er een aantal mannen op uit om Kanaän, het land dat ik de Israëlieten geven zal, te verkennen.*

Mozes: Is dat echt nodig? U bent toch zelf alomtegenwoordig? Kunt u niet een beetje meehelpen en zeggen wat ons te wachten staat?

God: Zo wordt het natuurlijk wel heel gemakkelijk voor jullie. Ik houd mijn lippen stijf op elkaar; jullie moeten zelf maar gaan kijken. Dat houdt het ook avontuurlijk.

[25]Nadat ze het land veertig dagen lang verkend hadden, keerden ze terug [26] naar Kades in de woestijn van Paran, naar Mozes, Aäron en de andere Israëlieten. En ze vertelden de Israëlieten allerlei ongunstigs over het land dat ze verkend hadden. 'Het land dat wij op onze verkenningstocht doorkruist hebben,' zeiden ze, 'verslindt zijn inwoners, en alle mensen die we er gezien hebben waren uitzonderlijk lang. [33] We hebben daar zelfs reuzen gezien, de Enakieten. Vergeleken bij dat volk van reuzen voelden wij ons maar nietige sprinkhanen, en veel meer zullen we in hun ogen ook niet geweest zijn.' Hierop barstte het hele volk in tranen uit, heel de nacht door klonk hun gejammer. Num 14: [2] Ze begonnen zich allemaal te beklagen.

Mozes: Vandaar dat u niets wilde zeggen. Mooi is dat.

God: *Num 14: [11] Hoe lang zal dit volk mij nog afwijzen? Hoe lang nog zal het weigeren op mij te vertrouwen ondanks alle wonderen die ik verricht heb? [12] Ik zal het met de pest treffen en het verhinderen het land in bezit te nemen, en uit jou zal ik een volk laten voortkomen dat groter en sterker is dan dit.*

Mozes: Rustig, rustig; windt u zich niet direct zo op. En die discussie over het doodmaken van iedereen en verder gaan met mij hebben we al eens gevoerd. Dat vond ik geen goed idee.

God: *Num 14: [27] Hoe lang blijft dit verdorven volk zich nog tegenover mij beklagen? Ik heb hun voortdurende geklaag lang genoeg aangehoord. [28] Zeg hun dit: "Zo waar ik leef – spreekt de HEER –, ik zal zeker met jullie doen wat ik je heb horen zeggen. [29] Hier in de woestijn zullen jullie lijken liggen, de lijken van allen die ingeschreven zijn, allen van twintig jaar en ouder, niemand uitgezonderd, omdat jullie je tegenover mij beklaagd hebben. [30] Jullie*

zullen het land waarvan ik gezworen heb dat je er zou wonen, niet binnengaan

Mozes: Kalm nu toch, dit is niet goed voor uw hart. De verkenners zijn gewoon een beetje geschrokken. Misschien hebben ze even tijd nodig om uit te rusten en zich een beetje moed in te drinken. Dat is toch niet zo gek?

God: *Num 14: [32] Maar wat jullie betreft, jullie lijken zullen hier in de woestijn komen te liggen, [33] en je kinderen zullen veertig jaar lang door de woestijn ronddolen om te boeten voor je ontrouw, tot jullie lijken hier in de woestijn vergaan zijn. [34] Veertig dagen hebben jullie het land verkend, veertig jaar zul je voor je schuld boete doen, één jaar voor elke dag. Dan zul je ondervinden wat het betekent als ik mijn handen van je aftrek.” [35] Ik, de HEER, zweer dat ik zo zal handelen met heel dit verdorven volk, dat tegen mij heeft samengespannen. Hier in de woestijn zal hun leven een einde nemen, hier zullen ze sterven.*

Mozes: Dit loopt helemaal uit de hand, Heer. Weet u nog wat u me op de berg zei? ‘’Heb uw naasten lief gelijk uzelf’’. Mag ik u smeken genade te tonen?

God: Nee, ik ben het beu. Ik kan die negatieve houding van jullie niet meer uitstaan. Ik zal jullie een lesje leren en ik begin met die watjes die net de boel verkend hebben.

Num 14: [36] De mannen die Mozes eropuit gestuurd had om het land te verkennen en die na hun terugkeer het volk tot geklaag hadden aangezet door allerlei ongunstigs over dat land te vertellen, [37] die mannen stierven in de buurt van het heiligdom ten gevolge van een plaag, omdat ze het land in een kwaad daglicht hadden gesteld.

Houd de sabbat in ere.

Num 15: [32] Tijdens hun verblijf in de woestijn troffen de Israëlieten eens een man aan die op sabbat hout aan het sprokkelen was.
[33] Degenen die hem aangetroffen hadden, brachten hem voor Mozes en Aäron en voor de hele gemeenschap.

Mozes: Hé vriend, het is sabbat; je hoeft niet te werken en je mag het er van nemen. Rust eens lekker uit en doe wat spelletjes met je gezin.

God: PARDON?

Mozes: Hallo God, goede morgen. Lekker geslapen?

God: Waar ben je mee bezig?

Mozes: Oh, niks bijzonders. Ik maakte net een babbeltje met deze man hier. Hij dacht dat het een werkdag was en liep op sabbat hout te sprokkelen.

God: Mag ik je even aan het vierde gebod herinneren? Houd de sabbat in ere, het is een heilige dag!

Mozes: Weet ik, weet ik, maar een rustdag is toch een voorrecht en geen plicht? Eén keertje overwerken kan toch geen kwaad?

God: Daar gaat het nu niet om.

Mozes: Wat is dan het probleem?

God: Die vent is ongehoorzaam en zijn gedrag moet bestraft worden.

Mozes: Ik heb hem vriendelijk berispt en gevraagd het niet meer te doen. Hij is teruggegaan naar zijn gezin en als ik het goed zie staat hij nu wat te babbelen met zijn vrouw.

God: *[35]Die man moet gedood worden. De hele gemeenschap moet hem buiten het kamp stenigen.*

Mozes: Ach heer, kunnen we niet gewoon “zand erover” zeggen.

God: Jawel, maar dat doen we nadat we hem gestenigd hebben.

36 Toen brachten ze hem met zijn allen buiten het kamp, en daar doodden ze hem door hem te stenigen, zoals de HEER Mozes had opgedragen.

Mozes: Het valt ook niet mee om rekening te houden met al die regeltjes van u.

God: Leg wat mij betreft een knoop in je zakdoek.

Mozes: Zo simpel?

God: Daar zeg je wat. *38Zeg tegen de Israëlieten dat zij en al hun nakomelingen aan de zoom van hun kleren kwastjes moeten bevestigen waarin een blauwpurperen draad verwerkt is. 39 Bij het zien van die kwastjes zullen jullie herinnerd worden aan alle geboden van de HEER, zodat jullie die naleven en mij niet ontrouw worden door de begeerten van je hart en je ogen te volgen. 40 Ze zullen jullie helpen om aan al mijn geboden te denken en die na te leven en jullie God toegewijd te blijven.*

Mozes: Dat klinkt al heel wat stijlvoller. Goede tip; daar kunnen we wat mee.

God: *41Ik ben de HEER, jullie God, die je uit Egypte heeft weggeleid om jullie God te zijn. Ik ben de HEER, jullie God.*

Mozes: Dat weten we toch Heer, dat weten we toch.

Opstand tegen Mozes

Num 16: [1-2] De Leviet Korach, de zoon van Jishar, de zoon van Kehat, en de Rubenieten Datan en Abiram, de zonen van Eliab, en On, de zoon van Pelet, kwamen tegen Mozes in opstand. [19] Toen Korach al zijn aanhangers bij de ingang van de ontmoetingstent had verzameld en zij daar bij Mozes en Aäron stonden, verscheen de majesteit van de HEER aan het hele volk.

God: Zonder je van deze menigte af, dan zal ik ze in een oogwenk vernietigen.

Mozes: Daar gaan we weer. Kunt u alstublieft voor deze ene keer wat genuanceerder uit de hoek komen?

God: Vooruit dan maar. *[24]Draag allen op om bij de tenten van Korach, Datan en Abiram weg te gaan.*

Mozes: Allemaal aan de kant; de Heer heeft iets speciaals in gedachten voor Korach, Jishar en Kehat.

[27]Datan en Abiram kwamen naar buiten en bleven bij de ingang van hun tent staan, samen met hun vrouwen en kinderen.

Mozes: Korach, ga jij er ook maar bijstaan met vrouw en kinderen. Luister goed, ik ben hier de baas; de leider van dit volk. Ik heb God gevraagd om iets leuks te bedenken om mijn woorden kracht bij te zetten. God, the floor is yours.

[31]Nauwelijks was hij uitgesproken of de grond onder hun voeten spleet open, [32] de aarde opende haar mond en slokte hen op, met hun families, alle mensen van Korach en alles wat ze bezaten. [33] Zo daalden zij met allen die bij hen hoorden levend in het dodenrijk af. De aarde sloot zich boven hen, en zij waren uit de gemeenschap verdwenen. [34] Alle Israëlieten die eromheen stonden vluchtten weg toen ze hen hoorden schreeuwen, uit angst dat de aarde ook hen zou opslokken.

[35] Toen kwam er een felle vlam uit het heiligdom, die de tweehonderdvijftig mannen die het reukwerk geofferd hadden dodelijk trof.

Mozes: Wauw zeg, gave actie! En we hoeven niemand meer te begraven. God, hartelijk dank voor uw steun in deze kwestie. Als ik nog eens een akkefietje heb dan weet ik u te vinden. Tot ziens!

Num 17: 6 De volgende dag echter beklaagden alle Israëlieten zich bij Mozes en Aäron. ‘U hebt het volk van de HEER gedood,’ zeiden ze.

Mozes: Wacht even, dan roep ik er iemand bij. God bent u daar?

God: Wat is er aan de hand, Mozes?

Mozes: Ze zijn boos op me omdat er gisteren zoveel slachtoffers gevallen zijn.

God: Ach, hoeveel waren het er nou bij elkaar? 300? 400? Maar goed. *10Aan de kant. Ga weg bij dit volk, dan zal ik het in een oogwenk vernietigen.*

Mozes: Fijn dat u me steunt in deze kwestie, Heer. Maar als we zo doorgaan dan zitten we hier straks met ons tweeën. Misschien moeten we wat minder zwart-wit denken. Hebt u geen straf die er een beetje tussen in zit?

God: Zal ik eens een flinke plaag doen, iets besmettelijks? Dat is ook educatiever dan zo’n acute doodstraf. Die plagen deden het in Egypte ook altijd goed. En dan kunnen jij en Aäron mooi een heldenrol vervullen door verzoening te doen. Ook goed voor jullie imago!

Mozes: Compliment, Heer. Het komt ook wat vriendelijker over dan die vlammenwerper van laatste keer.

God: Daar gaat ‘ie dan. Op jullie plaatsen.. klaar? Af! *11Bewerk snel verzoening voor het volk, want de toorn van de HEER is ontbrand, de plaag is al begonnen!*

12 Aäron deed wat Mozes had gezegd en haastte zich naar het volk. De plaag was al onder hen uitgebroken. Hij legde reukwerk op de gloeiende kolen en bewerkte zo verzoening voor het volk. 13 Hij ging tussen de doden en hen die nog leefden staan, en de plaag hield op. 14 Aan veertienduizend zevenhonderd mensen had de plaag het leven gekost, nog afgezien van degenen die door het voorval met Korach omgekomen waren. 15 Nadat de plaag uitgewoed was, ging Aäron terug naar Mozes, die zich bij de ingang van de ontmoetingstent bevond.

Mozes: Eens even tellen. 300 vorige keer plus 14.700 deze keer, dat is precies 15.000!

God: Ik werk graag met mooi ronde getallen, dat houdt het overzichtelijk.

Afgodendienst wordt streng gestraft

Num 25: [1] Toen de Israëlieten in Sittim verbleven, begonnen ze zich in te laten met Moabitische vrouwen. [2] Deze vrouwen nodigden hen uit voor de offerplechtigheden ter ere van hun goden, en het volk at van de offers en boog zich voor die goden neer. [3] Zo gaf Israël zich af met de Baäl van de Peor.

God: *[4]Laat alle familiehoofden van het volk in het openbaar terechtstellen en ophangen, ten overstaan van de HEER. Dan zal de HEER zijn brandende toorn tegen Israël laten varen.*

Mozes: U bedoelt een soort razzia gevolgd door een massa-executie?

God: Ja, het is goed om een duidelijk voorbeeld te stellen.

Mozes: Maar de meeste familiehoofden zijn oude opa's die geen notie hebben van wat hun kroost uitspookt. Kunnen we niet proberen uit te zoeken wie afgoden aanbeden hebben en vervolgens alleen de daders zelf straffen?

God: Je bedoelt dat we alleen de daders pakken, zonder afschrikwekkend voorbeeld?

Mozes: Ja, wel zo eerlijk, toch?

God: Ik hanteer liever het principe één voor allen en allen voor één. Dus als je de beulen vast opdracht geeft te beginnen met het opknopen van de familiehoofden, dan lanceer ik alvast weer een besmettelijke, dodelijke ziekte. Vervolgens wachten we samen tot het moment dat iemand eens echt een daad stelt. Ik zal weer kalmeren op het moment dat één man duidelijk mijn wil volgt. Je tijd gaat nu in.

[5] Hierop droeg Mozes de rechters van Israël op om allen die onder hun bevoegdheid vielen en zich hadden afgegeven met de Baäl van de Peor te doden.

[6] Terwijl Mozes en heel Israël bij de ingang van de ontmoetingstent aan het weeklagen waren, bracht een van de Israëlitische mannen voor hun ogen toch nog een Midjanitische vrouw naar zijn tent. [7] Toen Pinechas, de zoon van Eleazar, de zoon van de priester Aäron, dat zag, stond hij op, greep een speer, [8] volgde de Israëliet tot in zijn slaapvertrek en doorstak hem en de vrouw, dwars door hun onderbuik.

God: Toucher!

Mozes: Oei, dat zal pijn doen. Zag u dat? Die waren niet direct dood!

God: Die Pinechas is een kerel naar mijn hart. Geen slap gezeur over het liefhebben van je vijanden als jezelf of over het vergeven van zonden, maar hard en meedogenloos optreden. Dit zijn de voorbeelden waarnaar ik op zoek ben. En een God een God, een woord een woord: dit is een mooi moment om met de plaag te stoppen!

[8]Op hetzelfde moment werden de Israëlieten van de plaag verlost.
[9] Aan vierentwintigduizend mensen had de plaag het leven gekost.

God: *[11]Dankzij Pinechas, de zoon van Eleazar, de zoon van de priester Aäron, heb ik mijn woede tegen de Israëlieten laten varen. Omdat hij bij de Israëlieten voor mij is opgekomen, heb ik hen niet allemaal in mijn afgunst om het leven gebracht.*

Mozes: vorige keer 15.000 en deze keer 24.000; dat maakt 39.000. Als we nog eventjes gewacht hadden dan hadden we er precies 40.000 van kunnen maken.

God: Had je dat niet iets eerder kunnen aangeven. Eens kijken of we nog wat kunnen regelen. Ja, ik weet iets!

Mozes: Vertel.

God: *Num 25: [17] Behandel de Midjanieten als jullie vijanden en dood hen, [18] want zij hebben jullie als hun vijanden behandeld door sluwe plannen tegen jullie te smeden; dat is gebleken uit de gebeurtenissen bij de Peor en ook uit wat er is voorgevallen met Kozbi, de dochter van een Midjanitische leider, iemand van hun eigen volk, die gedood werd tijdens de plaag die op de gebeurtenissen bij de Peor volgde.'*

Mozes: Blij dat u zo'n goed geheugen heeft. Zelf ben ik het spoor wat bijster over wie nu precies wat gedaan heeft en wanneer, maar als u het zegt zal het wel kloppen. God zij met ons, we gaan ervoor!

Num 31: [7] Ze trokken tegen de Midjanieten ten strijde, zoals de HEER Mozes had bevolen, en doodden alle mannen, [11] De geroofde bezittingen en de hele buit aan mensen en dieren namen ze mee

[13] Mozes, de priester Eleazar en de leiders van de gemeenschap verlieten het kamp en gingen hun tegemoet. [14] Toen werd Mozes woedend op de bevelhebbers, de aanvoerders van duizend en de aanvoerders van honderd man, die daar uit de strijd terugkeerden.

Mozes: *U hebt de vrouwen in leven gelaten!' [16] 'Juist zij waren het die de Israëlieten, op aanraden van Bileam, destijds bij de Peor verleid hebben tot ontrouw aan de HEER, en dat veroorzaakte de plaag die de gemeenschap van de HEER getroffen heeft. [17] Dood daarom alle kinderen van het mannelijk geslacht en alle vrouwen die met een man hebben geslapen, [18] maar laat meisjes die nog nooit met een man hebben geslapen in leven.*

God: Now we are talking!

Mozes: Ik begin er steeds meer gevoel voor te krijgen. Eerst twijfelde ik nog over het doodmaken van al die jongetjes, maar ik herinnerde me dat deze werkwijze door de Egyptenaren ook met succes werd toegepast!

God: Niet helemaal met succes, Mozes. Weet je nog dat ventje in het rieten mandje?

Mozes: Ha, ha; ja, die is goed. Dat was ik even vergeten.

God: Laten we eens even kijken wat deze actie precies heeft opgeleverd.

[32]Afgezien van de buitgemaakte goederen die de troepen al hadden verbruikt, bedroeg de buit 675.000 schapen en geiten, [33] 72.000 runderen [34] en 61.000 ezels, [35] en verder mensen, namelijk 32.000 vrouwen die nog nooit met een man geslapen hadden.

God: Heb je nog laten bijhouden hoeveel mensen er nu echt gedood zijn?

Mozes: We mikten op 111.000. Samen met die 39.000 van vorige keer zitten we dan op 150.000.

God: Dit ontroert me echt Mozes. Ik vroeg er maar 1.000 maar jouw liefde voor mij is zo groot!

Mozes: Graag gedaan, Heer. Maar het viel niet mee. Die Midjanieten zijn niet te vertrouwen. Alle vrouwen beweerden nog maagd te zijn; kunt u zich dat voorstellen?

God: Aha, volgens mijn negende gebod is dat verboden: “Leg over een ander geen vals getuigenis af”.

Mozes: Het bleek lastig te zijn om te controleren of ze nu wel of niet maagd waren. Dus we moesten ze wel op hun woord geloven.

God: Was je dan niet bang voor overtreding van mijn negende gebod?

Mozes: Je mag geen valse getuigenis over *een ander* afleggen. U hebt niets gezegd over valse getuigenissen over *jezelf*.

God: Je moet tegenwoordig ook zo voorzichtig zijn met wat je zegt. Alles kan tegen je gebruikt worden.

Mozes: Wel lekker dat we er 32.000 maagden bij hebben. Zo creëren we een stukje hemel op aarde.

God: Pas op wat je zegt, vriend. Voordat je het weet ontstaat er weer een bijgeloof over wat jullie hier in de hemel te wachten staat. Maar geniet maar lekker van jullie buit. Jullie hebben het verdiend.

Meer aanwijzingen voor het volk Israel

Mozes: Heer, deze laatste actie tegen de Midjanieten heeft me wel op een idee gebracht.

God: Ik ben één en al oor.

Mozes: Het valt me op dat mijn volk vooral zondigt als het niks om handen heeft. Weet u nog dat ze een paar dagen op me moesten wachten omdat wij zaten te praten op de berg?

God: Ja, en?

Mozes: Vond u het niet veel plezieriger om uw toorn niet tegen het volk Israel te richten, maar tegen andere volken?

God: Waar wil je naar toe, Mozes?

Mozes: Ik zie hier mogelijkheden voor een win-win situatie.

God: Leg uit.

Mozes: We moeten er op één of andere manier voor zorgen dat het volk zich niet verveelt. Oorlog voeren is een prima tijdverdrijf. Het houdt het volk van de straat en ze hebben niet veel tijd over om te zondigen. Tegelijkertijd kunt u iets van uw agressie kwijt door met ze mee te vechten en ze de overwinning te schenken. Wat denkt u?

God: Welke volkeren had je in gedachte?

Mozes: de Hethieten, de Girgasieten, de Amorieten, de Kanaänieten, de Perizzieten, de Chiwwieten, de Jebusieten..

God: Ja, ja, stop maar. Je bedoelt gewoon iedereen die jullie tegen het lijf lopen.

Mozes: Inderdaad.

God: Maar als het volk het op een gegeven moment zat wordt? Stel je voor dat ze een stekje vinden waar ze rustig willen settelen? Of dat ze vriendschap sluiten met de volkeren die ze tegen komen? Dan valt jouw hele plan in duigen.

Mozes: Dat moeten we dus zien te voorkomen. Ik zal het volk het volgende zeggen: *Deu 7: [2] "Wanneer de HEER, uw God, u de overwinning op hen schenkt, moet u hen doden. U mag geen vredesverdrag met hen sluiten en hen niet sparen. [3] Sta ook geen huwelijksverbintenissen met hen toe; sta uw dochter niet af aan een van hun zonen en zoek bij hen geen vrouw voor uw eigen zoon. [4] Want zij zouden uw kinderen ertoe verleiden de HEER ontrouw te worden en andere goden te dienen. Daarmee zou u zijn toorn over u afroepen en dat zou u meteen met de dood moeten bekopen. [5] Nee, dit staat u te doen: u moet hun altaren slopen en hun gewijde stenen verbrijzelen, hun Asjerapalen omhakken en hun godenbeelden verbranden. [6] Want u bent een volk dat aan de HEER, uw God, is gewijd. U bent door hem uitgekozen om, anders dan alle andere volken op aarde, zijn kostbaar bezit te zijn."*

God: Volgens de moderne psychologie werkt positieve conditionering beter dan negatieve.

Mozes: Wat bedoelt u daarmee?

God: Ik bedoel dat bangmakerij minder effect heeft dan het in het vooruitzicht stellen van een beloning.

Mozes: Dat klinkt een beetje als een karakterbreuk van uw kant.

God: Ach, ik noem het voortschrijdend inzicht.

Mozes: Wat had u dan in gedachten?

God: *[12] Wanneer het volk zich gehoorzaam houdt aan deze voorschriften zal ik, uw God, zich van mijn kant houden aan wat ik uw voorouders in mijn goedheid heb beloofd. [13] Ik zal u mijn liefde betonen, u zegenen en u talrijk maken. Mijn zegen zal rusten op de vrucht van uw schoot en de vrucht van het land – koren, wijn en olie –, op de dracht van uw runderen, schapen en geiten, in het land dat ik u zal geven, zoals ik uw voorouders onder ede heb beloofd. [14] Meer dan alle andere volken zult u gezegend worden. Onvruchtbaarheid zal bij u niet voorkomen, niet onder mannen en*

niet onder vrouwen, en evenmin bij uw dieren. [15] De HEER, ik dus, zal u vrijwaren voor elke ziekte, ik zal u alle kwalen die u zich uit Egypte herinnert besparen en ze voor uw vijanden bestemmen. [16] Daarom moet u alle volken die ik aan u uitlever vernietigen, zonder medelijden te tonen. Dien hun goden niet, want dat zou uw ondergang betekenen.

Mozes: Ik hoop dat u dit allemaal kunt waarmaken. Zullen wij dan bijvoorbeeld nooit meer ziek worden?

God: Mozes, we hebben het hier over een peptalk. Daarvan moet je niet alles letterlijk nemen. De basisgedachte is dat het je goed gaat als je doet wat ik wil en dat het je ondergang betekent als je dat niet doet. Dat lijkt mij een redelijke overeenkomst.

Mozes: Wat mij betreft hebben we een afspraak.

God: Prima, dan gaan we ervoor.

Mozes: Heeft u nog nabranders? Eén of twee voorschriften die u kort onder de aandacht wilt brengen?

God: Lief dat je het vraagt. Je lijkt wel helderziend, want er zijn inderdaad nog twee dingetjes die misschien niet zo voor de hand liggen, maar die me de laatste tijd nogal bezig houden.

Mozes: Vooruit, zeg ‘t maar.

God: Beloof je dat je me niet uitlacht?

Mozes: Ik zou niet durven.

God: *Deu 25: [5] Wanneer twee broers bij elkaar wonen en een van hen sterft zonder dat hij een zoon heeft, dan mag zijn weduwe niet de vrouw worden van iemand buiten de familie. Haar zwager moet met haar slapen; hij moet haar tot vrouw nemen en de zwagerplicht tegenover haar vervullen.*

Mozes: Ook als ze heel lelijk is?

God: Daar gaat het niet om.

Mozes: En als ze al dochtertjes heeft?

God: Die tellen niet mee.

Mozes: Duidelijk, ga verder.

God: *[6]De eerste zoon die zij baart geldt dan als zoon van zijn gestorven broer, opdat diens naam onder het volk van Israël zal voortleven.*

Mozes: Dus gewoon net zo lang doorgaan totdat er een jongetje geboren wordt.

God: Precies. *[7] Maar als de man weigert met zijn schoonzuster te trouwen, dan moet zij naar de stadsoudsten in de poort gaan en zeggen: 'Mijn zwager wil geen nageslacht voor zijn broer verwekken. Hij weigert zijn zwagerplicht tegenover mij te vervullen.' [8] Dan moeten de stadsoudsten hem erop aanspreken. Als hij blijft bij zijn weigering om met zijn schoonzuster te trouwen, [9] moet zij ten overstaan van de oudsten op hem afgaan, hem zijn sandaal uittrekken en hem in zijn gezicht spugen, waarbij ze hem toevoegt: 'Zo vergaat het de man die zijn broer nageslacht onthoudt.' [10] En bij de Israëlieten zal zijn familie bekendstaan als de familie Zonderschoen.*

Mozes: familie Zonderschoen?

God: Ja, omdat ze zijn schoen heeft uitgetrokken.

Mozes: Best logisch. U zei dat u twee dingen in gedachten had. Wat is het tweede punt?

God: *[11] Als twee mannen aan het vechten zijn en de vrouw van een van hen mengt zich erin om haar man te helpen en grijpt de ander bij zijn schaamdelen, [12] dan moet zonder pardon haar hand worden afgehakt.*

Mozes: En moet ze dan voortaan mevrouw Zonderhand heten?

God: Neem je me nu in de maling, Mozes?

Mozes: Echt niet God, uw wil geschiede.

De ongehoorzame Saul.

1 Sam 9: [15] Een dag voor de komst van Saul had de HEER aan Samuel bekendgemaakt: [16] 'Morgen om deze tijd stuur ik je een man uit Benjamin. Hem zul je zalven tot vorst over mijn volk Israël. Hij zal mijn volk bevrijden uit de greep van de Filistijnen, want ik heb me hun lot aangetrokken en hun roep om hulp gehoord.'

1 Sam 10: [1] Hij goot een kruikje olie over Sauls hoofd uit, kuste hem en zei: 'Hierbij zalft de HEER u tot vorst over het volk dat hem toebehoort.'

[9] En inderdaad, zodra Saul zich had omgedraaid om zijn weg te vervolgen, maakte God van hem een ander mens.

God: Hoi Samuel.

Samuel: Dag Heer.

God: Ik heb een boodschap voor Saul.

Samuel: Prima; hij ligt in zijn tent te rusten dus waarschijnlijk kan hij wel even tijd voor u vrijmaken.

God: Nee, ik heb liever dat jij het hem vertelt.

Samuel: Is dat niet wat omslachtig? U kunt toch gewoon zelf met Saul praten?

God: Ik vind het plezieriger om met een beperkt aantal mensen zaken te doen. Mensen die mij goed begrijpen en aan een half woord genoeg hebben. Jij bent uitverkoren om mijn boodschap door te geven aan Saul.

Samuel: Een soort doorgeefluik?

God: Kom, kom, je moet niet zo neerbuigend over jezelf praten.

Samuel: Eerlijk gezegd zie ik wel gevaren in deze indirecte manier van communiceren.

God: Welke gevaren?

Samuel: Kent u het spelletje “doorfluisteren”?

God: Ja, best leuk. Een aantal mensen zitten in een kring en fluisteren een woord of een bericht door. De laatste persoon spreekt het hardop uit. Heel verrassend wat er dan uit komt.

Samuel: Dat bedoel ik. U kunt toch veel beter direct tegen de gelovigen praten. Anders komt er alleen maar ruis op de lijn. U kunt mensen toch direct uw Goddelijke inspiratie geven? Daar is toch geen boodschapper voor nodig?

God: Je doet nu net of ik iets heel nieuws introduceer. Zo’n beetje al mijn wetten en regels heb ik aan mijn volk doorgegeven via Mozes. Het is gewoon fijn om mensen om me heen te hebben die zich gespecialiseerd hebben in het begrijpen van mijn wil. Een aparte klasse van priesters, bisschoppen, geestelijken en theologen. Zij kunnen mijn wensen uitleggen aan het gewone volk. En dat is precies wat ik aan jou vraag; mijn wil uitleggen aan Saul. Jij wordt als het ware mijn vertegenwoordiger op aarde.

Samuel: Op dit moment hoor ik u heel duidelijk praten in mijn hoofd. Ik heb er dan ook geen moeite mee om wat ik hoor door te geven aan Saul. Maar hoe kan Saul nu weten of de dingen die ik hem vertel echt van u komen?

God: Vroeger gaf ik mijn dienaren speciale krachten om het volk te overtuigen. Mozes kon hele spectaculaire dingen met zijn wandelstok. Maar ik vind het belangrijk dat mensen gewoon geloven wat ze horen zonder daar direct bewijs voor te hebben.

Samuel: U vraagt ze om blind vertrouwen te hebben in de uitspraken van mensen die zichzelf profeet noemen.

God: Geloof en vertrouwen zijn belangrijk. Dit gesprek wat wij nu hebben zal opgetekend worden in een boek dat men de Bijbel gaat noemen. Dat is heel gemakkelijk voor latere generaties. Die kunnen dan alles nog eens rustig nalezen.

Samuel: En dan moeten de mensen gewoon geloven wat ze lezen in dat boek?

God: Natuurlijk.

Samuel: Ik vind dat niet zo vanzelfsprekend.

God: Net als de profeten zal ik ook alle schrijvers van de Bijbel inspireren. Dit boek wordt zo echt “het woord van God”. Deze manier van communiceren heet ‘’Goddelijke openbaring’’.

Samuel: Ik blijf het een indirecte manier van communiceren vinden, met alle gevaren van dien.

God: Je ziet de voordelen over het hoofd.

Samuel: Welke zijn dat dan?

God: Als ik direct zou praten met iedereen dan zou er geen noodzaak meer bestaan voor de mensen om gezellig samen te komen en te luisteren naar een preek die over mij gaat.

Samuel: Vindt u dat een voordeel?

God: Het heeft iets plechtstatigs, en daar houd ik wel van. Afijn, we dwalen af. Het belangrijkste van een georganiseerde godsdienst met een heilig boek en mensen die uit mijn naam spreken vind ik toch wel de duidelijkheid en rust die het mensen geeft. Mensen hoeven niet meer zelf na te denken. Ze worden niet meer misleid door vage zaken als intuïtie en gevoel. Gewoon doen wat er gezegd wordt zonder vragen te stellen.

Samuel: Ik merk dat het mij wat doet als ik luister naar uw stem in mijn hart. Het geeft me een gevoel van verbondenheid met u en met het grotere geheel. Ik zou het haast een ervaring van liefde willen noemen.

God: Ja, stop maar. Het wordt me nu te sentimenteel. Wat gebeurt er als je nadenkt over wat ik net heb uitgelegd?

Samuel: Dan klinkt het logisch. Het geeft me ook een speciaal gevoel om namens u te mogen spreken. Ik voel me een beetje belangrijk. Het klinkt ook wel sjiek: “ Samuel, Gods trouwe profeet”.

God: Ik merk dat je het begrepen hebt.

Samuel: Ja, deze rol past me wel. Maar goed, wat wilde u Saul zeggen?

God: Zeg hem het volgende: *1 Sam 15: [1]De HEER heeft mij destijds gezonden om u te zalven tot koning over zijn volk, over Israël. Luister dus nu naar wat de HEER te zeggen heeft. [2] Dit zegt de HEER van de hemelse machten: Ik ben niet vergeten wat Amalek Israël heeft aangedaan: het heeft Israël de weg versperd bij zijn uittocht uit Egypte. [3] Trek daarom op tegen de Amalekieten en versla ze. Wijd al hun bezittingen onvoorwaardelijk aan de HEER. Spaar ze niet, maar dood alles en iedereen: mannen en vrouwen, kinderen en zuigelingen, runderen en schapen, kamelen en ezels*

Samuel: Ja, nu hoor ik het zelf.

God: Wat bedoel je?

Samuel: Soms dacht ik wel eens dat Mozes uw boodschap van liefde wat verdraaide en u wraaklustige teksten in de mond legde.

God: Wraaklustige teksten?

Samuel: Ja, dat doden van kinderen, zuigelingen en dieren vind ik wreed.

God: Ik ben gewoon grondig. Dat is alles.

Samuel: Ik moet me ook niet met de inhoud van uw berichten bemoeien. Ik zal uw wens aan Saul doorgeven.

[7]Saul sloeg de Amalekieten terug van Chawila tot aan Sur, op de grens met Egypte. [8] Hun koning Agag nam hij levend gevangen, maar de rest van het volk doodde hij. [9] Agag werd door Saul en zijn manschappen gespaard, samen met de beste schapen, geiten en runderen en de sterkste jonge stieren en rammen, kortom, alles wat van waarde was. Die wilden ze niet vernietigen, maar alles wat geen of weinig waarde had, maakten ze af.

God: Hier baal ik stevig van, Samuel.

Samuel: Waarvan?

God*: [11]Ik betreur het dat ik Saul koning heb gemaakt, want hij heeft mij de rug toegekeerd en doet niet wat ik hem heb opgedragen.*

Samuel: Befehl ist befehl..

God: Wat zeg je?

Samuel: Nee, laat maar. Laat mij even praten met Saul.

God: Snel dan.

Samuel: *[14]Saul, hoe komt het dat ik schapen hoor blaten en runderen hoor loeien?* Je moest toch alles doden?

Saul: *[15]Die hebben we meegenomen van de Amalekieten. De soldaten wilden de beste schapen, geiten en runderen sparen om ze te offeren aan de HEER, uw God. De rest hebben we afgemaakt.*

Samuel: uw God?

Saul: Onze God, sorry.

Samuel: *[17]De HEER heeft u gezalfd tot koning van Israël, [17] en de HEER heeft u eropuit gestuurd met de opdracht om de Amalekieten, die zondaars, te vernietigen en ze te bestrijden tot ze volledig waren uitgeroeid. [19] Waarom hebt u niet geluisterd naar wat de HEER u heeft gezegd?*

Saul: *[20]Maar ik heb toch geluisterd naar wat de HEER gezegd heeft!'Ik ben er toch op uit getrokken zoals de HEER me heeft opgedragen! Koning Agag heb ik gevangengenomen en de rest van de Amalekieten heb ik gedood. [21] En de soldaten hebben de beste van de buitgemaakte schapen, geiten en runderen voor vernietiging gespaard om ze in Gilgal te offeren aan de HEER, uw God.*

Samuel: Je zei het weer..

Saul: Sorry, onze God.

Samuel: *[22]Schept de HEER meer behagen in offers dan in gehoorzaamheid? Nee! Gehoorzaamheid is beter dan offers, volgzaamheid is beter dan het vet van rammen. [23] Weerspannigheid is even erg als toverij, en eigenzinnigheid is even slecht als afgodendienst. U hebt de opdracht van de HEER verworpen; daarom verwerpt hij u als koning*

Saul: *[25]Alstublieft, vergeef me en laat me niet alleen; ik wil neerknielen voor de HEER.*

Samuel: Nee, vergeving staat niet in ons woordenboek. *[26]U hebt de opdracht van de HEER verworpen, daarom verwerpt de HEER u als koning van Israël*

Saul: Maar is er dan geen manier om het een beetje goed te maken?

Samuel: Ik heb wel een ideetje. *[32]Laat koning Agag van Amalek hier komen.*

Agag kwam naar hem toe, nog steeds geboeid.

Samuel: *[33]Beste Agag, zoals uw zwaard vrouwen van hun kinderen heeft beroofd, zo wordt nu uw moeder van haar kind beroofd.*

En hij hakte Agags hoofd af ten overstaan van de HEER in Gilgal.

Saul: Denk je dat het nu weer in orde is tussen mij en God?

Samuel: Geef het tijd, Saul. God heeft in het verleden al eens een ander mens van je gemaakt. Dat is zijn werk; hij verandert mensen. Misschien krijg je nog een nieuwe kans.

[34] Samuel ging terug naar Rama en Saul keerde terug naar zijn woonplaats Gibea. [35] Samuel heeft Saul nooit meer terug willen zien, maar hij treurde wel om hem. En de HEER betreurde het dat hij Saul als koning van Israël had aangesteld.

De ongehoorzame David

1 Sam 16: [12] David was een knappe jongen met rossig haar en sprekende ogen. En de HEER zei: 'Hem moet je zalven. Hij is het.' [13] Samuel nam de hoorn met olie en zalfde hem te midden van zijn broers. Van toen af aan was David doordrongen van de geest van de HEER. Daarna vertrok Samuel weer naar Rama.

2 Sam 24: [1] Opnieuw ontstak de HEER in toorn tegen Israël.

God: Ik ben boos!

David: Waarom Heer?

God: Ik weet het niet precies; het zit me gewoon niet lekker,

David: Wat niet heer?

God: Alles niet.

David: Is er iets dat ik kan doen om uw humeur te verbeteren?

God: Ja; ga in Israël en Juda een volkstelling houden.

David: Hè?

God: Ja, tellen. Zo van 1, 2, 3, enzovoort. Het is net zoiets als strafregels schrijven, maar dan anders.

David: Nou, oké dan. Ik zal het doorgeven aan Joab, mijn opperbevelhebber. Joab, ogenblikkelijk hierkomen.

Joab: Wat is er aan de hand, koning?

David: *[2]Ga alle stammen van Israël af, van Dan tot Berseba, en schrijf de weerbare mannen in, zodat ik weet hoe groot mijn leger is.*

Joab: Waarom wilt u dit?

David: Jij moet niet vragen maar opdrachten uitvoeren. Ik ben gehoorzaam aan God en jij bent gehoorzaam aan mij. Heb je dat begrepen?

Joab: Sorry David, zeker David.

[8]Zo gingen ze het hele land rond, en na negen maanden en twintig dagen kwamen ze weer terug in Jeruzalem. [9] Joab meldde de uitkomst van de volkstelling aan de koning: Israël telde achthonderdduizend weerbare mannen die de wapens konden hanteren en Juda vijfhonderdduizend.

[10]Toen het tot David doordrong wat hij had gedaan, sloeg de schrik hem om het hart.

David: *Ik heb ernstig gezondigd met mijn daad. Ach HEER, vergeef uw dienaar zijn zonde; ik ben een dwaas geweest*

God: Ja, het was een instinkertje, dat geef ik toe.

David: Hoe kon ik denken dat u met een straftelling genoegen zou nemen?

God: Dat was inderdaad wel erg naïef. Maar omdat je zo je best gedaan hebt zal ik je tegemoetkomen.

David: Hoe dan?

God: *[11-12] Drie straffen leg ik je voor. Kies er een uit; die zal ik je opleggen. Wat heb je liever?*

A: *zeven jaar hongersnood in uw rijk*

B: *drie maanden op de vlucht voor een belager die u in het nauw drijft, of*

C: *drie dagen de pest in uw land?*

David: Hoeveel bedenktijd krijg ik?

God: Tien seconden en je tijd gaat nu in!

David: uh..

God: 5, 4, 3, 2, 1: ik wil het nu horen!

[14] David: Liever vallen wij in handen van de HEER, want groot is zijn mededogen, dan dat ik in mensenhanden val.

[15] Diezelfde morgen nog liet de HEER in Israël de pest uitbreken, die duurde tot de vastgestelde tijd. Van Dan tot Berseba vonden zeventigduizend mensen de dood. [16] Maar toen de engel zijn hand naar Jeruzalem uitstrekte om ook daar dood en verderf te zaaien, begon de HEER het onheil dat was aangericht te betreuren.

God: Waar ben ik nu eigenlijk helemaal mee bezig. Zo blijft er niemand over om offers aan mij te brengen. Hé, gevleugelde dienaar, op de plaats rust.

Engel: Goed chef.

God: David, stop met zeuren. Ik weet iets anders!

David: God zij dank.

God: Geen dank, geen dank. Wat dacht je van optie D, een eenvoudig brand en vredeoffer?

David: Zo simpel?

God: Ja joh, soms vergeet ik wat ik zelf bedacht heb. Het hoeft niet per se mensenbloed te zijn. Dieren zijn ook prima.

David: Wel een beetje mosterd na de maaltijd. Er zijn al 70.000 mensen gestorven aan de pest!

God: Oeps, zoveel?

David: Hier heb ik wel echt de pest over in.

God: Uh, tja. Mijn welgemeende excuses.

David: Vooruit dan maar. Excuses aanvaard. Houdt u die engel even in bedwang, dan regel ik wat koeien en brandhout.

[25]David bouwde er een altaar voor de HEER en bracht brandoffers en vredeoffers. Daardoor liet de HEER zich ten gunste van het land vermurwen en werd Israël van de plaag verlost.

De wijze Salomo

1 Kon 3: [3] Salomo zelf toonde zijn liefde voor de HEER door te handelen naar wat zijn vader David hem had voorgehouden, maar ook hij bracht zijn offers en brandde wierook op de offerplaatsen. [4] Zo ging de koning op een keer naar Gibeon, de belangrijkste offerhoogte van het land, om er te offeren. Wel duizend dieren droeg hij daar op het altaar als brandoffer op.

God: Wauw, dit overtreft alles Salomo. Duizend dode dieren! Heerlijk vind ik dit. Werkelijk; dit is voor mij echt het grote genieten.

Salomo: Ja Heer, ik heb geleerd van David dat het u goed stemt als we dieren voor u offeren. Maar u kent het gezegde: voor wat, hoort wat!

God: Vraag wat je wilt en ik zal het je geven.

Salomo: [6]U bent uw dienaar, mijn vader David, altijd goedgezind geweest, omdat hij u trouw toegewijd was en steeds eerlijk en oprecht was tegenover u. U hebt hem een grote gunst bewezen door hem een zoon te geven die nu op zijn troon zit. [7] U, HEER, mijn God, hebt mij als opvolger van mijn vader David als koning aangesteld. Maar ik ben nog zo jong en ik heb geen ervaring. [8] Ik sta nu voor de taak uw uitverkoren volk te leiden, een volk zo talrijk dat het niet te tellen is. [9] Schenk uw dienaar een opmerkzame geest, zodat ik uw volk kan besturen en onderscheid kan maken tussen goed en kwaad. Want hoe zou ik anders recht kunnen spreken over dit immense volk van u?

God: Goed gesproken mijn zoon. [11]Omdat je hierom vraagt – niet om een lang leven of grote rijkdom of de dood van je vijanden, maar om het vermogen om te luisteren en te onderscheiden tussen recht en onrecht – [12] zal ik je wens vervullen. Ik zal je zo veel wijsheid en onderscheidingsvermogen schenken dat je iedereen vóór jou en na jou overtreft. [13] Ook waar je niet om gevraagd hebt zal ik je geven: zo veel rijkdom en roem dat geen enkele andere koning je tijdens je leven zal evenaren.

Salomo: Het voelt helder in mijn hoofd, Heer. Ik zie haarscherp voor me wat goed is en wat slecht.

God: Vind je het niet bijzonder dat ik zo direct kan ingrijpen in de menselijke geest?

Salomo: Dit gaat diep, Heer

God: Jaaaa..
Salomo: En wat aardig dat u me ook een financiële bonus geeft.

God: Materiële welvaart is een belangrijk goed. Zelf houd ik ook van goud en andere kostbaarheden. Alleen het allerbeste is goed genoeg voor mij en het is niet meer dan fatsoenlijk dat jij hier ook van profiteert.

Salomo: Mag ik ervan uitgaan dat die wijsheid en dat onderscheidingsvermogen mijn gaven blijven zo lang als ik leef?

God: Natuurlijk vriend; eens gegeven blijft gegeven.

1 kon 11 : [1] Koning Salomo beminde vele buitenlandse vrouwen: behalve de dochter van de farao beminde hij ook vrouwen uit Moab, Ammon, Edom en Sidon, en Hethitische vrouwen. [2] Ze waren afkomstig uit de volken waarover de HEER tegen de Israëlieten had gezegd: 'Jullie mogen je niet met hen inlaten en zij mogen zich niet met jullie inlaten, anders zullen zij jullie ertoe verleiden hun goden te gaan dienen.' Juist tot die vrouwen voelde Salomo zich aangetrokken. [3] Hij had zevenhonderd hoofdvrouwen en driehonderd bijvrouwen, en deze vrouwen maakten hem ontrouw: [4] op zijn oude dag verleidden zij hem ertoe andere goden te gaan dienen en was hij de HEER, zijn God, niet meer met hart en ziel toegedaan zoals zijn vader David dat was geweest

[9] De HEER werd woedend op Salomo, omdat hij ontrouw was geworden aan hem, de God van Israël, die hem tot tweemaal toe was verschenen [10] en hem uitdrukkelijk had verboden zich met andere goden in te laten.

God*: [11] Het is met jou zover gekomen dat je het verbond met mij niet in acht neemt en je niet houdt aan de bepalingen die ik je heb opgelegd. Daarom zal ik het koningschap van je losscheuren en het aan een van je ondergeschikten geven.*

Salomo: Waar wringt nu precies de schoen, Heer. Vindt u dat ik teveel vrouwen heb?

God: Nee, daar gaat het helemaal niet om. Ik vond het heerlijk toen jij mij 1000 dieren offerde dus heb ik jou 1000 vrouwen gegeven. Zoals gezegd, voor wat hoort wat.

Salomo: Ben ik dan niet goed geweest voor mijn vrouwen? Heb ik ze te weinig aandacht en liefde gegeven?

God: Welnee, dat is het punt niet. Al had je 10.000 vrouwen genomen. Mijn punt is: waren de joodse dames niet goed genoeg voor je?

Salomo: Ik wilde niet discrimineren.

God: Wie houd je nu voor de gek? Ik zie je bijna kwijlen als zo'n Hethitische vrouw voorbij loopt.

Salomo: Klopt heer, maar u hebt ze ook zo mooi geschapen.

God: Van buiten zijn ze inderdaad prachtig, maar waar het om gaat is dat ze je op het slechte pad brengen.

Salomo: Wat heeft u tegen groepsseks?

God: Salomo, wat ben je toch traag van begrip. Wat jij in de slaapkamer uitspookt zal me worst zijn. Maar denk eens na wanneer je mij voor het laatst een offer gebracht hebt?

Salomo: Ik dacht dat die 1000 dieren wel een aanbetaling waren voor de komende tijd.

God: Dat betekent niet dat je in de spaarzame momenten tussen je vrijpartijen door mag gaan offeren aan andere Goden!

Salomo: Ik zag het even niet meer zo scherp. Ik was dronken van genot.

God: Hoe kon je zo stom zijn.

Salomo: Dat is best een goede vraag.

God: Ik verwacht een antwoord.

Salomo: Ik ook.

God: mm?

Salomo: U had mij toch wijsheid en onderscheidingsvermogen geschonken.

God: Waar wil je naar toe?

Salomo: Kennelijk was het niet genoeg. Misschien had ik met iets meer van uw wijsheid het rechte pad niet verlaten.

God: Ja maar..
Salomo: En nu ik er eens over nadenk, vraag ik me ook af of u dat onderscheidingsvermogen niet ook direct had moeten meegeven aan overgrootvader Adam. Dat had een boel ellende gescheeld!

God: Maar ik heb jullie een vrije wil gegeven en dat maakt jullie verantwoordelijk voor je daden.

Salomo: Maar als Adam voldoende onderscheidingsvermogen had gehad dan had hij Eva de vrucht laten terughangen. Ik weet zeker dat het niet naar zijn wil was om daarna door u sterfelijk gemaakt te worden.

God: Geen zondeval?

Salomo: Inderdaad.

God: Geen schuld, geen straf, geen boete, geen zondvloed, geen vuur uit de hemel, geen plagen?

Salomo: Klopt.

God: Geen geurige brandoffers die mij zo welgevallig zijn?

Salomo: Nee, alleen mensen die gehoorzamen omdat ze weten wat de gevolgen zijn van zondigen.

God: Maar dan vind ik er niets meer aan. Dan wordt het enorm saai!

Salomo: Mag ik u eens een gewetensvraag stellen?

God: Nou?

Salomo: Wist u in uw alwetendheid dat het fout zou gaan? Wist u dat de mens zou zondigen?

God: Nou, uuhh..

Salomo: En?

God: Tja, ik had wel een donkerbruin vermoeden.

Salomo: Dan is het uw eigen schuld dat we zondigen.

God: Misschien wel een beetje.
Salomo: Misschien wel helemaal?

God: Maar ik reikte toch ook een oplossing aan? Met offers kunnen jullie het weer goed maken.

Salomo: Toch heb ik het gevoel dat we er als mens ingeluisd zijn.

God: Je hebt me door, Salomo. Ik weet het goed gemaakt met je. Je hebt me boos en jaloers gemaakt met die offers aan andere Goden. Maar inderdaad wist ik ergens wel dat je dat zou doen. Ik ken je tenslotte alsof ik je zelf gemaakt heb.

Salomo: Dus geen straf?

God: Ik zal je matsen.

Salomo: Hoe dan?

God: Ik straf niet jou, maar je zoon.

Salomo: Wat heeft hij er mee te maken?

God: Niets, maar mijn toorn moet gestild worden. Er moet gestraft worden.

Salomo: Zelfs als u de eerste oorzaak van de zonde bent?

God: Houd er nu maar over op. *[12]Ik zal wachten tot na je dood, en pas je zoon het koningschap ontnemen. [13] En omwille van mijn dienaar David en omwille van Jeruzalem, de stad die ik heb uitgekozen, zal ik je zoon niet het hele koninkrijk ontnemen; één stam zal ik hem laten houden.*

Salomo: Sportief van u, Heer.

De roeping van Jezus

Marc 1 : [9] In die tijd kwam Jezus vanuit Nazaret, dat in Galilea ligt, naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. [10] Op het moment dat hij uit het water omhoogkwam, zag hij de hemel openscheuren en de Geest als een duif op zich neerdalen, [11] en er klonk een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde'.

Jezus: Wie bent u?

God: Ik ben de God van Adam, Abraham, Noach, Mozes, Saul, David en alle andere grote helden uit het verleden. Ik ben de God van Israel. Aan mij is gegeven alle macht op hemel en aarde. Mijn naam doet iedereen sidderen. Ik bepaal wat goed is en wat kwaad. Ik beloon en ik straf. Ik beslis over leven en dood. En jij, Jezus, bent mijn zoon.

Jezus: Waar was u al die tijd?

God: Wat bedoel je?

Jezus: Ik ben nu 31 jaar en al die tijd hebben mijn moeder Maria en mijn vader Jozef voor mij gezorgd. En plotseling verschijnt u ten tonele.

God: Maria en Jozef zijn niets meer dan jouw stiefouders. Ik ben je echte vader en ik heb grote plannen met je. Voortaan moet je naar mijn stem luisteren en mij gehoorzamen.

Jezus: Maar ik heb geleerd dat ik eerbied moet hebben voor mijn vader en mijn moeder. Ze hebben mij veel geleerd en goed voor mij gezorgd. Ik houd zielsveel van hen.

God: Niet zo sentimenteel Jezus. Je mag ze natuurlijk regelmatig opzoeken maar ik heb jou voorbestemd tot grote dingen.

Jezus: Wat heeft u dan precies in gedachten?

God: Ik zie in jou de nieuwe leider van het volk Israel. Jij bent een directe afstammeling van David en jij wordt de nieuwe koning. Iedereen zal je toezingen en voor je juichen. Alle koninkrijken van

de wereld zal ik aan je schenken, in al hun pracht. Je rijkdom zal nog groter zijn dan die van Salomo.

Jezus: Mijn moeder heeft me geleerd dat geld niet gelukkig maakt.

God: Niet zo ondankbaar, jongen. Dit is de manier waarop ik al generaties lang mijn volgelingen beloon, dus waarom zou dat niet goed genoeg zijn voor jou?

Mat 5: [3] Jezus: Gelukkig wie nederig van hart zijn, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.

God: Wat is dat nu weer voor soft geklets?

Jezus*: [5]Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten.*

God: Jezus, ik let even 31 jaar niet op en mijn zoon is een watje geworden. Denk je dat de Romeinen hun spullen zullen inpakken en teruggaan naar Italië als je het maar vriendelijk genoeg vraagt? Er zal gevochten moeten worden. Ik zal je bijstaan in de strijd!

Jezus: *[9]Gelukkig de vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.*

God: Ik weet niet over welke God je het dan hebt, want mijn kinderen zijn genadeloze vechtjassen die bereid zijn in mijn naam mannen, vrouwen, kinderen en veestapels te doden.

Jezus*: [7]Gelukkig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden.*

God: Met zo'n mentaliteit waren jullie nog slaven in Egypte geweest. Toen werden jullie onderdrukt door de Egyptenaren en nu door de Romeinen. Als er niet gevochten wordt, zullen jullie altijd slaven blijven.

Jezus: *[10]Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.*

God: Wat een abstract geklets, man. Het gaat om landbezit, om geld en macht en niet om één of ander vaag koninkrijk van de hemel. Hoe lang moet ik deze insubordinatie nog dulden? Ik wil actie!

Jezus: *[8]Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien.*

God: Als je er straks alleen voor staat zul je wel anders piepen.

Jezus: *[4]Gelukkig de treurenden, want zij zullen getroost worden.*

God: Nog meer van die one-liners?

Jezus: *[6]Gelukkig wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.*

God: Heb ik dat? Mijn eniggeboren zoon is een pacifist, een linkse rakker. Wees een vent, Jezus, een strijder. Houd in gedachten wat ik je voorvaders heb verteld: oog om oog, tand om tand.

Jezus: *[39]En ik zeg u dat het niet goed is je te verzetten tegen wie kwaad doet, maar wie je op de rechterwang slaat, ook de linkerwang toe te keren.*

God: Je moet je naasten liefhebben en je vijand haten.

Jezus: *[44] En ik zeg u: heb je vijanden lief en bid voor wie je vervolgt, [45] alleen dan ben je een werkelijk liefdevol mens. [46] Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? Doen de tollenaars niet net zo? [47] En als je alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegent, wat voor uitzonderlijks doe je dan? Doen de heidenen niet net zo?*

God: Wat is dit nu voor nieuwlichterij? Heul je soms met de Romeinen? Ben je vergeten hoe ze jullie letterlijk en figuurlijk uitkleden?

Jezus: *[40]Als iemand een proces tegen je wil voeren en je onderkleed van je wil afnemen, sta hem dan ook je bovenkleed af.*

God: Ophouden nu! Ik heb jullie dit land met al zijn schatten gegeven. Mozes en Jozua hebben in mijn naam de Kanaänieten, de Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chiwwieten en Jebusieten

afgeslacht. Er is gevochten tegen Filistijnen. Het enige dat ik jou vraag is een paar man op de been te brengen om die Romeinen te grazen te nemen. Pak alles van ze af: goud, zilver, koper en alle andere kostbaarheden waar ik zo dol op ben.

Jezus: *Mat 6: [19] Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. [20] Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. [21] Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.*

God: Jezus, wat zeg je nu? En je bent nog wel mijn oogappel!

Jezus: *[22] Het oog is de lamp van het lichaam. Dus als je oog helder is, zal heel je lichaam verlicht zijn. [23] Maar als je oog troebel is, zal er in heel je lichaam duisternis zijn. Als het licht in jezelf verduisterd is, hoe groot is dan die duisternis!*

God: Ach, meneer heeft het licht gezien. Jongeman, ik regeer nu al een paar duizend jaar over deze wereld. Ik weet precies hoe mensen in elkaar zitten en hoe je respect en gehoorzaamheid moet afdwingen: het basisprincipe van straf en beloning.

Jezus: Dus dood en verdoemenis zaaien als het u niet zint en aardse rijkdom schenken als de mensen naar u luisteren?

God: Dat heb ik vroeger geprobeerd maar dat werkte niet helemaal.

Jezus: Het werkte helemaal niet. Maar mag ik concluderen dat u nu ook vindt dat echte liefde onvoorwaardelijk is?

God: Nee, dat bedoel ik helemaal niet. Wat ik wil zeggen is dat het voltrekken van de doodstraf weliswaar voldoening schenkt, maar uiteindelijk niemand overlaat om mij te dienen. Zodra ik mensen welvaart schenk, zoals aan Salomo, dan worden ze decadent en leunen ze tevreden achterover. Nee, ik heb geleerd dat het effectiever is om te dreigen met straffen en beloningen niet direct te geven, maar slechts in het vooruitzicht te stellen.

Jezus: Daar trapt toch zeker geen weldenkend mens in?

God: Ik kan anders behoorlijk overtuigend zijn met mijn zegeningen en vervloekingen.

Jezus: Ik kan het me nauwelijks voorstellen.

God: Moet je eens horen hoe aanlokkelijk dit klinkt:

*Deut 28: [3] Gezegend zult u zijn in de stad en gezegend op het land.
[4] Gezegend is de vrucht van uw schoot, de vrucht van uw land en de vrucht van uw vee: de dracht van uw runderen, schapen en geiten.
[5] Gezegend is de oogst die u binnenhaalt en het deeg dat u kneedt.
[6] Gezegend zult u zijn in uw komen en uw gaan. [7] De HEER zal u de overwinning schenken op alle vijanden die u aanvallen: als één man zullen ze op u afkomen, maar naar alle kanten stuiven ze uiteen. [8] De HEER zal zijn zegen laten rusten op uw voorraadschuren en op alle arbeid die u verricht. Hij zal u zegenen in het land dat hij u geeft. [9] De HEER zal zijn plechtige belofte gestand doen en u tot een volk maken dat aan hem is gewijd; u leeft immers de geboden van de HEER, uw God, na en volgt de weg die hij wijst. [10] Alle andere volken zullen opmerken dat u de HEER toebehoort, en ze zullen hoog tegen u opzien. [11] De HEER zal u ruim bedelen met kinderen en ook uw vee en uw akkers overvloedig zegenen, wanneer u straks het land bewoont dat de HEER u zal geven, zoals hij uw voorouders onder ede heeft beloofd. [12] De HEER zal de rijk gevulde schatkamer van de hemel openen om uw akkers op de juiste tijd regen te geven. Hij zal uw arbeid op het land zo zegenen dat u aan veel volken leningen kunt verschaffen, zonder ooit zelf te hoeven lenen. [13] De HEER zal u altijd de eerste plaats laten bekleden en nooit de laatste. U zult iedereen voorbijstreven en nooit achteropraken, als u de geboden van de HEER, uw God, gehoorzaamt en ze strikt naleeft. [14] Wijk dan ook op geen enkele manier van de geboden af zoals ik ze u vandaag heb voorgehouden, door achter andere goden aan te lopen en die te vereren.*

Jezus: Tja..

God: Nee, niet direct je mening klaar hebben. Luister eerst eens hoe afschrikwekkend deze vervloekingen zijn:

*[16] Vervloekt zult u zijn in de stad en vervloekt op het land.
[17] Vervloekt is de oogst die u binnenhaalt en het deeg dat u kneedt.
[18] Vervloekt is de vrucht van uw schoot, de vrucht van uw land en de dracht van uw runderen, schapen en geiten. [19] Vervloekt zult u zijn in uw komen en uw gaan. [20] De HEER zal aan alle arbeid die u verricht een vloek laten kleven; hij sticht verwarring en vijandschap. Omdat u zich slecht hebt gedragen en zich van hem hebt afgekeerd, zult u spoedig ten onder gaan.*

21 De HEER zal u met de pest treffen, tot u geheel en al bent
weggevaagd uit het land dat u in bezit zult nemen. 22 De HEER zal
u treffen met tering en ontstekingen, met koorts en waanzin, met
droogte, korenbrand en meeldauw, die u zullen achtervolgen en te
gronde richten. 23 De hemel boven uw hoofd zal van koper zijn en de
grond onder uw voeten van ijzer. 24 De HEER zal het stof laten
regenen op uw akkers: fijn zand zal uit de hemel op u neerdalen. Zo
zult u ten onder gaan. 25 De HEER zal de overwinning aan uw
vijanden schenken: als één man gaat u op hen af, maar naar alle
kanten zult u uiteenstuiven. Voor alle koninkrijken op aarde zult u
als afschrikwekkend voorbeeld gelden. 26 Vogels en roofdieren zullen
zich aan uw lijken te goed doen, zonder dat iemand ze verjaagt.
27 De HEER zal u treffen met zweren als Egypte destijds, met
builen, uitslag en schurft, met ongeneeslijke ziekten. 28 De HEER zal
u treffen met krankzinnigheid, blindheid en verstandsverbijstering.
29 U zult op klaarlichte dag in het duister tasten, zoals een blinde op
de tast zijn weg moet zoeken. Alles wat u onderneemt zal mislukken.
Dag in dag uit zult u worden beroofd en uitgebuit, en er is niemand
die u komt redden. De Heer zal..

Jezus: Ho maar!

God: Pardon?

Jezus: Het is me zo wel duidelijk.

God: Maar ik ben nog niet klaar. Ik heb nog een leuk stukje bedacht.

Jezus: Nou, vooruit, gooi het er maar uit.

52 De nood in die steden zal zo hoog stijgen 53 dat u de zonen en
dochters die u van de HEER, uw God, hebt gekregen, zult eten –
uw eigen vlees en bloed; tot zo grote wanhoop zal de vijand u
tijdens het beleg drijven. 54 De gevoeligste, zachtaardigste man zal
zijn eigen broer of de vrouw die hij bemint of de kinderen die hem
resten 55 nog geen stukje vlees van zijn kinderen gunnen, maar ze
helemaal alleen opeten, omdat hij niets anders heeft; tot zo grote
wanhoop zal de vijand u tijdens het beleg drijven. 56 En ook de
gevoeligste, zachtaardigste vrouw, een vrouw zo verfijnd dat ze nooit
een voet op de grond heeft hoeven zetten, zal de man die ze bemint
en haar eigen zoon en dochter 57 nog geen stukje gunnen van het
kind dat ze baart en van de nageboorte die haar lichaam verlaat,
maar in het geheim alles zelf opeten; zo'n gebrek zal er in uw steden
zijn, tot zo grote wanhoop zal de vijand u tijdens het beleg drijven.

Jezus: Klaar?

God: Ik heb nog meer bedacht maar het wordt wel lastig om die laatste vloek te overtreffen. Heb ik je overtuigd?

Jezus: Jazeker, het is me helemaal duidelijk geworden.

God: Oké, we pakken het als volgt aan. Spreek het volk toe zoals Mozes dat ook zo goed deed. Geef ze een motiverende peptalk, grijp de wapens en drijf de Romeinen het land uit. Ik ben met jullie dus de overwinning kan je niet ontgaan. Ik zal je zo rijk zegenen dat..

Jezus: Nee, u hebt me van wat anders overtuigd.

God: Mm?

Jezus: U bent in al die eeuwen niets veranderd. U denkt nog steeds in termen van belonen en straffen, zegen en vloek, gehoorzaamheid en ongehoorzaamheid, vriend en vijand. U regeert op basis van angst. U maakt mensen bang om te leven. Ze krijgen het idee dat ze het nooit goed doen, dat ze zich moeten uitsloven om in de hemel te komen maar dat de kans het grootst is dat ze eindigen in de hel.

God: Hemel? Hel? Die houd ik er in!

Jezus: U zet mensen tegen elkaar op. In uw naam worden andere volkeren uitgemoord. En ook onderling is het haat en nijd. Iedereen houdt elkaar in de gaten om te zien of anderen zich wel aan die honderden regeltjes van u houden. Er lijkt geen einde te komen aan de beschuldigingen, straffen en offers. Mogen mensen niet gewoon *nu* gelukkig zijn? U hebt de mensen gemaakt zoals ze zijn dus waarom kunt u niet van ze houden zoals ze zijn? Als mensen beseffen dat ze gedragen worden door een liefdevolle vader dan kunnen ze ook van anderen houden.

God: Genoeg. We zijn weer terug waar we begonnen. Je hebt er niets van begrepen. Ik eis dat je de rol van vrijheidsstrijder op je neemt. Je moet mij gehoorzamen, want anders..

Jezus: Anders wat?

God: Anders loopt het volkomen verkeerd met je af.

Jezus: Ik weet dat u in de Bijbel de macht heeft om mij te laten lijden en een gruwelijke dood te laten sterven. Maar voordat u mij van de aardbodem laat verdwijnen, wil ik de lezers van dit boek een hart onder de riem steken.

God: Een slotrede?

Jezus: Zo iets ja.

God: Daar voel ik helemaal niets voor.

Jezus: Pech dan.

God: Pech voor jou! Je zei zojuist al dat ik de macht heb om te doen wat ik wil.

Jezus: En daar zit ‘m dus de crux, om maar eens een woordspeling te gebruiken

God: Wat bedoel je?

Jezus: De macht die u in de Bijbel heeft, is u door mensen gegeven. Ze is slechts van toepassing binnen de context van dat boek.

God: Hè?

Jezus: U speelt nu een rolletje in een ander boek, en de auteur van dat boek kan u laten doen wat hij wil.

God: Ik snap het niet.

Jezus: Moet u maar eens opletten. Simon, kun je even laten zien wat ik bedoel?

Simon: Prima Jezus, daar gaat ‘ie.

Simon: *God: De mensheid ging steeds verder het slechte pad op. Ze keken televisie en aten teveel hamburgers. God werd hierdoor erg boos. Hij verscheen aan de paus en vertelde hem dat de aarde zou vergaan. "Ach nee Heer, bad de Paus, alstublieft niet de hele aarde. God liet zich hierdoor iets milder stemmen. Op zondag* 26 december 2004 *vond een zeer zware* zeebeving *plaats in de* Indische Oceaan. *Deze veroorzaakte een vloedgolf die zich in verschillende richtingen over de Indische Oceaan verplaatste met ongeveer 300.000 doden als gevolg. Toen zakte de toorn van de Heer.*

Jezus: Oké, bedankt. Zo is het wel duidelijk.

God: Wat is dit nu voor flauwe kul? Je kunt me niet zomaar allerlei woorden in de mond leggen.

Jezus: Wat u hier ziet gebeuren is dat de schrijver alle vrijheid heeft om over u te vertellen wat hij wil. Hetzelfde is gebeurd in het oude testament. Allemaal verhalen over een knorrig en humeurig opperwezen opgeschreven door een groot aantal bijgelovige auteurs. Alles ook nog eens volkomen tijd- en cultuurgebonden. Het zijn mensen geweest die opgeschreven hebben hoe ze God zagen. Leuk om te lezen natuurlijk, maar toch een volkomen willekeurig samenraapseltje van denkbeelden.

God: Nu wil ik toch zwaar protest aantekenen. Ik heb mij geopenbaard aan mensen, profeten, en zij hebben slechts opgeschreven wat ik ze heb laten zien. Bovendien wordt in dit boekje van een zekere Simon mijn goddelijke majesteit gereduceerd tot een lachwekkende karikatuur. Hij benadrukt constant mijn toorn, die overigens altijd zeer terecht is. Ik heb ook mijn grenzeloze en onvoorwaardelijke liefde telkens aan mensen geopenbaard. Maar over deze liefde rept hij met geen woord. Wat dacht je hier van:

Deut 4:[31] Want de HEER, uw God, is een God van liefde. Hij zal u niet verlaten en u niet in het verderf storten. Wat hij uw voorouders onder ede heeft beloofd, vergeet hij niet.

Of hiervan:

Ex 20,[6]: maar als ze mij liefhebben en doen wat ik gebied, bewijs ik hun mijn liefde tot in het duizendste geslacht.

Jezus: Er wordt inderdaad gesproken over uw liefde. Maar deze liefde is altijd voorwaardelijk. U zegt dat u de mens een eigen wil geeft, maar als iemand niet voor u kiest is hij zwaar de klos. Want

als een mens zijn eigen hart volgt, ik citeer, ‘’dan zet hij alles wat hij is en heeft op het spel’’.

Deu 29: [19] Want u zal het hem niet willen vergeven; u zal uw gekrenkte liefde wreken en al uw woede tegen hem laten losbarsten. Alle vervloekingen die in dit boek beschreven zijn zullen hem treffen, en u zult ervoor zorgen dat niets op aarde nog aan hem herinnert.

God: Dat lijkt me niet meer dan redelijk.

Jezus: Maar heeft de mens dan een vrije wil? Hij heeft zogenaamd de mogelijkheid om te kiezen, maar als zijn keuze niet overeenkomt met uw wil dan wordt hij gruwelijk gestraft. Dat begon al met Adam en Eva en het is het thema van de geschiedenis van het volk Israel.

God: Wie niet horen wil moet maar voelen.

Jezus: Hoort u nu wat u zegt? Dat klinkt toch helemaal niet als de tekst van een liefdevolle vader? Mijn vader, Jozef, gaf me ook wel eens een corrigerend tikje als ik ondeugend was, maar die draconische rancuneuze eacties van u gaan alle proporties te buiten.

God: Soms is het goed om een voorbeeld te stellen.

Jezus: We dwalen af, God. Mijn punt is dat het mensen zijn die hun opvattingen over een superwezen aan papier hebben toevertrouwd. U bent afgeschilderd als een wraakzuchtige stamgod die alleen goedgestemd kan worden door geschenken te geven, liefst in de vorm van bloedige offers. U bent een perfectionist met een kort lontje die snel ontploft van woede en dan vernietigend uithaalt. Omdat u dikwijls van die dreigende taal uitslaat, zijn mensen u gaan associëren met onheil en rampspoed.

God: Hoe bedoel je?

Jezus: Men denkt dat ziekte veroorzaakt wordt doordat iemand gezondigd heeft. Of, op grotere schaal, dat het verliezen van een oorlog komt door de collectieve zonde van het volk tegenover u. Uw macht en regering berusten op het zaaien van angst en het bedreigen van mensen.

God: Weer zo'n eenzijdig beeld. Vergeet niet dat ik ook fantastische beloningen in het vooruitzicht stel voor mensen die mij volgen.

Deu 28: [3] Gezegend zullen ze zijn in de stad en gezegend op het land. [4] Gezegend is de vrucht van hun schoot, de vrucht van hun land en de vrucht van hun vee: de dracht van hun runderen, schapen en geiten. [5] Gezegend is de oogst die ze binnenhalen en het..

Jezus: Stop maar, die zegeningen kennen we nu wel. Het punt is dat het bijna onmogelijk is om die jackpot binnen te halen. Altijd gaan we wel ergens de fout in met die honderden bepalingen en regeltjes van u.

God: Maar daar heb ik in mijn grenzeloze liefde de mogelijkheid van het offeren voor bedacht. Gewoon een geitje de keel afsnijden en de lucht is weer geklaard.

Jezus: Heeft het geholpen?

God: Heeft wat geholpen?

Jezus: Is de mensheid liefdevoller geworden door duizenden dieren over de kling te jagen?

God: Ik was er wel blij mee.

Jezus: Dat was de vraag niet.

God: Mensen zijn hardleers en blijven maar fouten maken. Dat is me al lang geleden opgevallen.

Jezus: Dus hoe denkt u nu over dat hele offergebeuren?

God: Tja..

Jezus: En wie heeft de mens gemaakt? Dus wie draagt de eindverantwoordelijkheid voor zijn zondigheid?

God: Die discussie heb ik al eens gevoerd, dus daar heb ik geen zin meer in. Geef me een minuutje, er borrelt iets omhoog

Jezus: Vertel.

God: We hebben een superoffer nodig!

Jezus: Een wat?

God: Een superoffer dat eens en voor altijd de mensen verlost van hun zonden. Soms vraag ik me af hoe ik er op kom, geniaal gewoon.

Jezus: Wat had u in gedachten? Een kudde olifanten?

God: Mis! Je mag nog twee keer raden.

Jezus: Zeg het maar meteen.

God: Ik had jou in gedachten, Jezus!

Jezus: Pardon?

God: Jawel, een eenmalig mensenoffer. Het ultieme zondeoffer tot in lengte van dagen.

Jezus: Daar voel ik dus helemaal niets voor.

God: Waarom niet?

Jezus: Hoe stelt u zich dat voor? Moet ik naar de priesters gaan en uitleggen dat u me een briljant idee heeft gegeven? Dat ze me de keel moeten afsnijden en dat daarmee voor eeuwig uw toorn gestild is? En stort u dan daarna al uw zegeningen uit over de mensen? Komt dan het paradijs weer terug op aarde?

God: Ik hoef bijna niets meer te zeggen. Fantastisch! Zo pakken we het aan, Jezus!

Jezus: Waarom word ik hier nu helemaal niet vrolijk van?

God: Omdat je alleen aan jezelf denkt. Zie het grotere verband toch, jongen. Dit wordt een enorme stap voorwaarts. Ik was het bloedige imago in één keer van mijn handen.

Jezus: Ook als uw priesters mij offeren?

God: Niet mijn priesters.

Jezus: Wie dan?

God: De Romeinen!

Jezus: Net of die staan te trappelen om aan dit onzinnige plan mee te werken.

God: Je hebt ook niets geleerd van de geschiedenis.

Jezus: Waar doelt u op?

God: Weet je nog wie de farao in de tijd van Mozes op afstand bestuurde?

Jezus: Had u weer zitten rommelen met iemands vrije wil? Hoe doet u dat toch?

God: Hocus, pocus, Pilatus pas!

Jezus: Huup, huup, Barbatruc?

God: Nee, PILATUS; ik gebruik gewoon Pontius Pilatus. Hij zal niet staan te springen om jou te offeren maar daar bedenk ik wel wat op.

Jezus: Weet u wat u kunt doen?

God: Nou?

Jezus: U bekijkt het maar. Laat deze beker maar fijn aan mij voorbij gaan. Ik heb geen zin om als onbenullig schaap een bijrol te spelen in uw groteske drama. Ik heb zo mijn eigen plannen.

God: Wat kan er belangrijker zijn dan mijn plannen?

Jezus: Ik zal de mensen vertellen dat ze zich niet schuldig hoeven te voelen over elk misstapje dat ze maken. Ik zal ze een boodschap van liefde geven; onvoorwaardelijk liefde zonder dreigementen. Ik zal de hongerigen voedsel brengen en zorgen voor de zieken. Ik zal niet alleen aardig zijn voor Joden maar ook voor mensen uit andere volkeren, zoals de Samaritanen. Ja, zelfs voor de Romeinen. Ik zal niemand in uw naam aan het zwaard rijgen maar gewonde mensen verzorgen.

God: Tegen wie denk je wel dat je het hebt? Ik kan jou maken en breken; of je daar nu aan wilt meewerken of niet. Ik heb hier de touwtjes in handen en niet jij!

Jezus: *Joh 1: [4] In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. [5] Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.*

God: Jij bent slechts een flakkerend vlammetje in mijn hand. Eén uitademing van mij en jouw lichtje is uit!

Jezus: *Mar 4: [21] Je steekt toch geen lamp aan om hem onder een korenmaat te zetten of onder een bed weg te bergen? Nee, je zet hem op een standaard.*

God: Ik heb een heel aparte standaard voor jou in gedachten.

Jezus: Ik zeg niets meer.

God: Dat hoeft ook niet. Ik laat je nog drie jaar leven en dan is mijn korenmaat vol. Geofferd zul je worden. Die liefde die je in die drie jaar nog zult tonen zullen op mijn conto worden bijgeschreven. Jij beweert dat menselijke schrijvers mij maken naar hun beeld. Het is omgekeerd, Jezus. Zoals ik de farao bestuur en Pilatus, zo stuur ik ook de pen van velen. Het tweede deel van dit grandioze epos, het zogenaamde nieuwe testament, zal één geheel vormen met het eerste deel. De schrijvers zullen een echte Godenzoon van je maken. Mij zal de eer van jouw conceptie toekomen. Ze zullen je fantastische wonderen laten verrichten in mijn naam. En hoewel je zelf niet de

rol van slachtoffer op je wilt nemen, zal ik anderen in de Bijbel laten uitleggen hoe ik het zie.

Ik zal de mensen sterker aan mij binden dan ooit tevoren. Ze moeten meegaan in mijn goddelijk drama van schuld en vergeving. Alleen als ze verklaren dat ze jouw dood zien als ultiem offer beloof ik ze een plekje in de hemel. Als ze niet meegaan in deze gedachte dan zullen ze branden in de hel. Ik heb het laatste woord!

Luk 23: [33] Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, werd hij gekruisigd, samen met de twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links. [38:]Boven hem was een opschrift aangebracht: 'Dit is de koning van de Joden'. [39] Een van de gekruisigde misdadigers zei spottend tegen hem: 'Jij bent toch de messias? Red jezelf dan en ons erbij!' [40] Maar de ander wees hem terecht met de woorden: 'Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God nu je dezelfde straf ondergaat? [41] Wij hebben onze straf verdiend en worden beloond naar onze daden. Maar die man heeft niets onwettigs gedaan.'

Het laatste woord:

Joh 20: [1] Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was, kwam Maria uit Magdala bij het graf. Ze zag dat de steen van de opening van het graf was weggehaald. [2] Ze liep snel terug naar Simon en de andere leerling, van wie Jezus veel hield, en zei: 'Ze hebben de Heer uit het graf weggehaald en we weten niet waar ze hem nu neergelegd hebben.' [3] Simon en de andere leerling gingen op weg naar het graf. [4] Ze liepen beiden snel, maar de andere leerling rende vooruit, sneller dan Simon, en kwam als eerste bij het graf. [5] Hij boog zich voorover en zag de linnen doeken liggen, maar hij ging niet naar binnen. [6] Even later kwam Simon en hij ging het graf wel in. Ook hij zag de linnen doeken, [7] en hij zag dat de doek die Jezus' gezicht bedekt had niet bij de andere doeken lag, maar apart opgerold op een andere plek.

Jezus: Hallo Simon.

Simon: Is daar iemand?

Jezus: Ik ben het, Jezus.

Simon: Dat kan niet, Jezus is dood.

Jezus: Toch ben ik het.

Simon: Maar ik zie je niet.

Jezus: Mijn lichaam is helemaal niet van belang. Sommigen beweren zelfs dat ik als historisch persoon nooit bestaan heb. Niemand heeft mij dan letterlijk genomen gezien. Net zo min als iemand God heeft gezien.

Simon: Er staat toch in de Bijbel dat je geboren bent en dat je rondliep in Israel? Je hebt met mensen gesproken, met ze gegeten, je hebt ze aangeraakt en als ze ziek waren zelfs genezen. Je hebt nog veel meer wonderen verricht en uiteindelijk ben je aan een kruis genageld en ter dood gebracht. Je lichaam is hier in de grot gelegd.

Jezus: En, zie je een lichaam hier?

Simon: Nee, dat niet.

Jezus: Het gaat ook helemaal niet om mijn lichaam.

Simon: Bedoel je dat alles wat opgeschreven is in het nieuwe testament gewoon verzonnen is? Dat het bedacht is door een stelletje fantasten? Net zoals die fabeltjes over die despoot uit het oude testament?

Jezus: Dat is een negatieve manier om over de Bijbel te praten. Je kunt het ook positiever stellen zonder de waarheid geweld aan te doen.

Simon: Leg eens uit.

Jezus: De auteurs van de Bijbel zijn geen historici die feiten willen doorgeven. Ze willen een overtuiging overbrengen. Dat doen ze in beeldende taal, die aangeeft hoe ze hun relatie met het goddelijke ervaren. Je hoeft hun beschrijvingen niet letterlijk te nemen.

Simon: Hun verhalen over God zijn niet altijd even positief.

Jezus: Uit het verhaal van Adam en Eva blijkt dat mensen het idee kregen dat ze van God afgescheiden waren geraakt. Ze voelden zich weggestuurd uit het paradijs. Dit paradijs staat voor de ervaring van eenheid met God. Aan deze ervaring kwam een eind. Volgens de schrijver van het scheppingsverhaal kwam dat doordat God boos was geworden. Dat is slechts beeldspraak. In werkelijkheid bestaat er helemaal geen kwaadaardige entiteit die mensen veroordeelt. God is de grote onbekende waar we geen beeld van kunnen maken en waar de schepping uit voortkomt. Hij doordringt alles, hij is alles en de mens is nooit van hem gescheiden geweest.

Simon: Ik snap er niet veel van.

Jezus: Joh 1: [1] In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. [2] Het was in het begin bij God. [3] Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. [4] In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. [5] Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

Simon: Mooi gesproken, maar wat bedoel je daarmee?

Jezus: Hetzelfde als wat al in het oude testament stond:

Deu 6: 4 Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is één!

Simon: Het verband ontgaat me volkomen.

Jezus: Het gaat hier over het begin van het scheppingsverhaal. Eerst was er alleen God. Er was geen manifestatie, geen schepping. Er was

geen tijd en geen ruimte. Er was niets te zien en te horen, geen ogen en geen oren.

Simon: Daar kan ik me niets bij voorstellen.

Jezus: Dat klopt. Ons voorstellingsvermogen en ons denken spelen zich af in ruimte en tijd. We gebruiken begrippen als eeuwigheid en oneindigheid, maar als we eerlijk zijn moeten we toegeven dat we ons daar niets bij kunnen voorstellen. Wij kunnen alleen denken in termen als begin en eind, binnen en buiten. Zodra we verder vragen lopen we tegen de grenzen van het denken aan. Wat was er voor het ontstaan van het heelal? Is er een grens aan het heelal en, zo ja, wat is daar dan buiten? We kunnen als antwoord “niets” geven, maar daar kunnen we ons dan ook weer niets bij voorstellen. Uit dat onvoorstelbare niets, uit God, komt alles voort; tijd, ruimte en alles wat we om ons heen kunnen zien. Je kunt de beeldspraak gebruiken dat het licht schijnt in de duisternis. God giet zichzelf uit in de schepping; er is geen onderscheid tussen beiden.

Simon: Toch wordt er in de Bijbel gesproken over God en zijn schepping. Er lijkt tussen beiden wel degelijk onderscheid te bestaan.

Jezus: Je zegt het goed: er *lijkt* onderscheid te bestaan. Het maken van denkbeeldig onderscheid is de eigenschap die Adam en Eva verwierven toen ze zogenaamd zondigden. Zondigen is het opsplitsen van de eenheid. Er ontstaat een bewustzijn van links en rechts, van gisteren en morgen, van lichaam en ruimte, goed en fout en van ik en de rest. Men spreekt wel van het ontstaan van een egobesef.

Simon: En Adam en Eva gingen de fout in doordat ze geloof hechtten aan de illusie dat ze afgescheiden waren van God?

Jezus: Ach, ik zou dat geen fout noemen. Ze konden niet anders doen dan ze deden. Ze geloofden de slang van de illusie en dat het onderscheid dat ze in hun gedachten maakten, waar was. Ze voelden zich afgescheiden van het geheel, van God en van de eeuwigheid. Er wordt beschreven dat ze zich vanaf dat moment sterfelijk waanden.

Simon: Hoezo waanden? Ze waren toch sterfelijk, net als wij?

Jezus: Adam en Eva aten van de boom van kennis van goed en kwaad. Dat betekent dat ze een waardeoordeel gingen koppelen aan wat ze zagen en aan wat zich voordeed; dat creëert het egobesef. Ze vonden iets aangenaam of onaangenaam, goed of fout. Het geloof ontstond dat ze afgescheiden waren van de wereld om hen heen. Maar alles wat afgescheiden lijkt, verdwijnt vroeger of later weer in het geheel. Aan alles komt een eind. Vanuit dat perspectief zijn we sterfelijk. Dus op het moment dat Adam en Eva onderscheid gingen maken tussen goed en kwaad, ontstond de illusie van afgescheidenheid en van dood en

leven. Ze voelden zich los van God, los van de eeuwigheid en dus sterfelijk. Ze beseften niet dat dit een illusie was en interpreteerden het als een straf van een Opperwezen, losstaand van henzelf. Een tragisch misverstand dat doorklinkt in de verdere verloop van de Bijbel.

Simon: Is hun sterfelijkheid dan geen illusie? Het biedt mij weinig hoop en steun door over de dood als een illusie te praten.

Jezus: De dood is eng als je er in gelooft. Zonder geloof in de illusie van afgescheidenheid verdampt de angst voor de dood.

Simon: Het valt niet mee om zomaar even dat geloof in afgescheidenheid af te leggen. Het voelt zo ontzettend reëel. Hoe zou ik dat kunnen doen?

Jezus: Wat je ziet gebeuren is dat mensen niet zomaar kunnen stoppen met geloven dat ze van God afgescheiden zijn. Toch blijft er een besef dat er een groter geheel is waar ze op kunnen vertrouwen. Maar ze plaatsen dat grotere geheel buiten zichzelf; er wordt een God geprojecteerd die buiten henzelf staat. Daarmee ontstaan gevoelens van angst, eenzaamheid en afgescheidenheid.

Simon: De mens voelt zich weggejaagd uit het paradijs.

Jezus: Exact. Daardoor ontstaan ook de complementaire gedachten en gevoelens; men denkt dat de eenheid tussen mens en God weer hersteld moet worden. De mens gelooft in een God buiten zichzelf. Er wordt een kloof ervaren die vervolgens overbrugd dient te worden.

Simon: Dat gevoel herken ik.

Jezus: Aan die externe God worden menselijke eigenschappen toegekend. Zo denkt men dat deze externe God in staat is om mensen in de steek te laten. Zodra het gevoel van eenzaamheid de kop op steekt ontstaat de gedachte dat God weg is gegaan. Hij zal dus wel boos geweest zijn.

Simon: Dus dat is die projectie die je eerder noemde.

Jezus: Ja. Dit eenzame gevoel treedt het meest nadrukkelijk op als we ziek zijn of achterna gezeten worden door vijanden. Als dat gebeurt, denken we dat God erg boos op ons is. Je kunt het ook omkeren. Wanneer in het oude testament het beeld geschetst wordt van een hele boze God, is dat een teken dat de mensen zich op dat moment heel erg afgescheiden voelen.

Simon: En men zag de rampspoed als een straf van God.

Jezus: Ja, iemand die boos is kan agressief worden en klappen uitdelen. Dus als je in het leven klappen krijgt zal God wel boos zijn.

Simon: En iemand die boos is moet je gunstig stemmen.

Jezus: Om God weer gunstig te stemmen moet dat gevoel van afgescheidenheid teniet gedaan worden. Dat teniet doen betekent in feite dat je zou moeten sterven. Als je sterft vloei je weer terug in de oceanische eenheid waarvan je weet dat deze er altijd is.

Simon: Zelfmoord?

Jezus: Ja, de mens beseft dat in de dood de eenheid met God, met het Al of met het Niets; hoe je het ook noemen wilt, hersteld wordt. Toch is zelfmoord voor de meesten geen aantrekkelijke oplossing. Want hoewel het besef van afgescheidenheid gevoelens van angst en verlatenheid oproept is het ook wel prettig, omdat je tot in je wezen voelt dat je er bent. Het is heerlijk om er te zijn.

Simon: De angst en eenzaamheid zijn als het ware de prijs voor het besef dat je bestaat.

Jezus: Goed gezegd. Dus zelfmoord is zo beschouwd een slechte optie. Toch moet de brug met God hersteld worden. Het compromis dat gevonden werd is dat van het offeren van dieren. Door een dier in jouw plaats te offeren sterf je zelf een beetje en ervaar je iets van herstel van de verbinding. Je doodt iets van jezelf. In sommige culturen werden kinderoffers gebracht. Door je kind te offeren, dood je bijna jezelf. Het is een uiterste poging de eenheid met God te herstellen en toch zelf in leven te blijven.

Simon: Het oude testament is één grote beschrijving van het volk Israel dat constant ongehoorzaam is, zich gestraft voelt door een boze God en probeert de band met hem te herstellen door offers te brengen.

Jezus: Je hebt je in de eerste hoofdstukken van dit boek aardig uitgeleefd om dat beeld van een boze God belachelijk te maken. Eerlijk gezegd vond ik dat je daarin wel wat doorsloeg. Het oude testament bevat ook mooie en tedere passages die het zoeken van de mens beschrijven. Je doet bijvoorbeeld de tien geboden tekort door deze af te doen als de willekeurige leefregeltjes van een humeurige oude man.

Simon: Jij ziet dat dus anders.

Jezus: Ja. Als er staat dat je geen beeld van God mag maken dan wordt er geduid op het feit dat God geen maten, vormen en afmetingen heeft. Beter gezegd; je maakt hem te klein als je zo over hem denkt. Hij sluit

afmetingen en vormen niet uit maar is er niet toe beperkt. Hij is groter dan een afgescheiden oude, knorrige baas. Er wordt hier juist opgeroepen tot een veel ruimer Godsbeeld hoewel het woord “beeld” juist niet gebruikt mag worden.

Simon: Ik snap het.

Jezus: Een ander voorbeeld. Het verbod om te stelen komt voort uit het besef dat het gevoel van afgescheidenheid nooit verminderd kan worden door spullen om je heen te verzamelen. Mensen van tegenwoordig zijn enorm gefocust op materiële welvaart. Hoewel er niets mis is met rijkdom, kan het nooit de voldoening geven van de vrede die je ervaart als je je niet langer van God en van andere mensen gescheiden weet.

Simon: Ik herinner me dat je dat al eerder zei. Hoe ging het ook al weer?

Jezus: Mat 6, [19]: Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. [20] Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. [21] Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

Simon: Precies, die bedoelde ik.

Jezus: Het gaat verder: [22] Het oog is de lamp van het lichaam. Dus als je oog helder is, zal heel je lichaam verlicht zijn. [23] Maar als je oog troebel is, zal er in heel je lichaam duisternis zijn. Als het licht in jezelf verduisterd is, hoe groot is dan die duisternis!

Simon: Die overgang begrijp ik niet.

Jezus: Waar ik op doelde was dat het een kwestie van inzicht is. Als je doorziet dat het verzamelen van aardse schatten je niet zal helpen dan bestaat de kans dat er een ander inzicht zal ontstaan.

Simon: Grappig om de link tussen het oude en nieuwe testament te zien.

Jezus: Dat verband tussen oude en nieuwe testament is fascinerend en verwarrend.

Simon: Wat bedoel je?

Jezus: Aan de ene kant is het voor de meeste mensen tegenwoordig wel duidelijk dat je het oude testament niet letterlijk dient te nemen. Er

staan te veel historische onjuistheden in, die laten zien dat het zeker niet het onfeilbare woord van God is.

Simon: Toch blijft er een groep christenen die vasthouden aan de letterlijke betekenis. Dat is voor mij een belangrijke reden geweest om een aantal overduidelijk belachelijke passages in dit boek aan de orde te stellen.

Jezus: Dat hoef je mij niet uit te leggen. De angst om het vertrouwde Godsbeeld te laten varen is groot. Wat het extra lastig maakt is het feit dat de zoektocht naar de oorspronkelijke eenheid van God en mens zowel in het Oude als Nieuwe Testament doorklinkt. Intuïtief wordt dit herkend door de lezers. Men voelt dat er iets van waarheid doorklinkt in de verhalen maar zoekt deze tevergeefs in de letterlijke betekenis.

Simon: Gelukkig leest men tegenwoordig vooral uit het nieuwe testament.

Jezus: Dat klopt. De mensheid ontwikkelt zich en de boeken in het Nieuwe Testament geven een directere beschrijving van God, liefde en eenheid dan de boeken in het Oude Testament. Er zit een minder dikke laag van projecties over heen.

Simon: Maar nog steeds een laagje?

Jezus: Dat is nauwelijks te voorkomen. Zowel de schrijvers van deze boeken als de lezers moeten zich bedienen van woorden en beelden om zich uit te drukken of om een voorstelling te maken. Eigenlijk kan je zo niet over God praten. We kunnen immers van God geen beeld maken. Daarom gebruik ik in het Nieuwe Testament gelijkenissen om het onuitspreekbare duidelijk te maken.

Simon: Tja, we moeten toch iets.

Jezus: Inderdaad. Dat geeft ook niet. Maar het kan knap hinderlijk worden indien mensen de teksten letterlijk nemen en gaan zien als heilige opdrachten van een superwezen. In de eerste plaats is het lastig voor henzelf. Ze kunnen gebukt gaan onder alle regeltjes en voorschriften en een krampachtig leven gaan leiden dat bungelt tussen hoop op beloning en vrees voor afkeuring en straf.

Simon: Hemel en hel..

Jezus: Ja, waarbij de hemel en hel ook buiten henzelf worden geprojecteerd als plaatsen waar je na je dood naar toe gaat. Wat mensen niet doorhebben is dat ze nu al in de hemel leven. Het koninkrijk van de hemel is hier, onder onze neus. We zien het echter niet, maar geloven in de illusie van afgescheidenheid en dat creëert een hel op aarde.

Simon: En in de tweede plaats?

Jezus: Zodra je teksten uit de Bijbel letterlijk neemt loop je grote kans ruzie te krijgen met andere mensen die ook hun eigen interpretatie hebben. Er kan er maar één gelijk hebben en dat ben jijzelf. Als je gelooft dat jouw God andersdenkenden niet lief kan hebben, dan zijn alle ingrediënten voor een heilige oorlog aanwezig.

Simon: Is er dan een uitweg?

Jezus: Ik ben de weg, de waarheid en het leven.

Simon: Dat is wat de christenen belijden. Ze zeggen dat ik moet geloven dat je voor mijn zonden bent gestorven en dat het dan weer goed is tussen God en mij.

Jezus: Dat is in lijn met de offergedachte waar we het zojuist over hadden. Maar dat is niet wat ik bedoel met: “Ik ben de weg, de waarheid en het leven”.

Simon: Hoe moet ik het dan zien?

Jezus: Deze uitspraak is niet uniek voor mij als al dan niet bestaand historisch figuur. Het is het besef dat in ieder mens kan ontstaan. Ieder mens is in zichzelf de weg, de waarheid en het leven. Jij verschilt niet van mij. Sterker nog, ik verschil niet van God en jij ook niet.

Simon: Gezellig, toch een soort heilige drie-eenheid waar ik deel van uitmaak.

Jezus: Je probeert er grappig over te doen, maar zie je ook dat het waar is? En van mij mag je dat getal drie ook weg laten. Een heilige eenheid dus. En zelfs dat woord eenheid kan je op het verkeerde been zetten. Het kan alleen bestaan als er ook iets anders is dan “één”.

Simon: Ik vind het lastig te bevatten.

Jezus: Kijk eens om je heen. Wat zie je?

Simon: Helemaal niks, het is hier aardedonker in deze grot want de steen bij de ingang is teruggerold.

Jezus: Zie je mij?

Simon: Nee.

Jezus: Zie je God?

Simon: Nee.

Jezus: Zie je jezelf?

Simon: Nee, ik zie alleen deze gedachten.

Jezus: En nu?

Simon: Het wordt stiller.
Simon: Jezus?
Simon: …….
……..
Jezus: Daar ben ik weer.

Simon: Eng was dat, er leek even niets meer te zijn.

Jezus: Vond je het echt eng?

Simon: Nee, op een gegeven moment vond ik niets meer.

Jezus: Geen angst dus?

Simon: Nee.

Jezus: Hoop?

Simon: Nee.

Jezus: Liefde?

Simon: Ja, maar op een bepaalde manier. Heel open en heel onbepaald.

Jezus: En nu? Is die “liefde” weg?

Simon: Nee, maar ik merk het niet meer. Het wordt al weer wat drukker in mijn hoofd.

Jezus: Die liefde is er altijd en eeuwig. Het is de bron, de basis, het absolute. Het is God, Jezus en het is wie je bent. Je gedachten en

meningen zijn als die ronde steen die hier de opening van de grot afsluit. Kijk wat er gebeurt als hij wegrolt..

Simon: Wat een licht zeg! Ik voel de warmte van de zon.

Jezus: Dat is genade. Als je niet langer gelooft in dogma's die gebeiteld zijn in steen dan zie je de ruimte die er altijd al was. Je bent niet afgescheiden van de liefde van God; nu niet en nooit geweest. Die liefde is je ware natuur. Je wordt niet veroordeeld door een kritische God die een lijstje bijhoudt met al je overtredingen. Je bent precies zoals je moet zijn. Je bent niet afgescheiden van mij en niet afgescheiden van God.

Simon: En hoe nu verder?

Jezus: Er is geen verder.

Simon: Hoe bedoel je?

Jezus: Op 21: [6] Ik ben de alfa en de omega, het begin en het einde. Wie dorst heeft geef ik vrij te drinken uit de bron met water dat leven geeft.

Simon: "vrij te drinken", dus zonder voorwaarden?

Jezus: Ja, onvoorwaardelijke liefde is het geboorterecht van ieder mens. Dit is de blijde boodschap.

Simon: Wat moet ik doen om dat te ervaren?

Jezus: Als je iets zou moeten doen dan waren we weer terug op het niveau van het Oude Testament waarbij de mensen dachten dat ze allerlei regels en geboden moesten volgen. Dan zou de liefde niet onvoorwaardelijk zijn. Daarom spreek ik van onverdiende genade.

Simon: Ik begrijp dat ik er niets voor kan doen. Moet ik er wel wat voor geloven? Moet ik geloven in een soort "filosofie van de eenheid"?

Jezus Dan creëer je gewoon weer een ander concept waar je anderen van denkt te moeten overtuigen.

Simon Wat wordt er dan bedoeld als men zegt dat je door geloof behouden kunt worden?

Jezus Dat is een manier van uitdrukken die gemakkelijk verkeerd wordt opgevat. Als je gelooft in je eigen afgescheidenheid dan is er verwarring en illusie. Hetzelfde geldt voor geloof in een afgescheiden God. En ook geloof in een nieuwe theorie waarin wordt beweerd dat alles één is, geeft onduidelijkheid. Als je echter het 'geloven in God' opvat als een niet langer geloven in de afgescheidenheid van het ego, dan kan er zoiets als een onverdiend 'weten' ontstaan. Een besef van de ondeelbaarheid en samenhang van alles en iedereen. In de Bijbel worden hiervoor beschrijvingen als 'wedergeboorte' en 'geboren worden uit de geest' gebruikt. Gods liefde, warmte en eenheid worden dan net zo moeiteloos gezien als het licht dat nu doordringt in deze grot. Daar hoef je niets voor te doen, want het is je eigen natuur.

Simon Er valt nog zo veel te vragen ...

Jezus Daar kun je eindeloos mee doorgaan. Maar ik wil eindigen en tegelijkertijd beginnen met wat ik zojuist zei: Ik ben de alfa en de omega, het begin en het einde. Wie dorst heeft geef ik vrij te drinken uit de bron met water dat leven geeft. — OPENB. 21:6

Simon Amen.

In Geen beeld van God wordt de lezer eerst meegenomen naar situaties uit het Oude Testament. Hoofdrolspelers als Adam, Mozes en Salomo gaan met gevoel voor humor opnieuw in gesprek met God. Dit roept een tamelijk bizar maar toch volledig Bijbels beeld op van een toornige God. Dit beeld van God uit het Oude Testament conflicteert behoorlijk met dat uit het Nieuwe Testament zoals blijkt uit een pittig gesprek tussen God en Jezus. Het beeld van een toornige God wordt tegenwoordig verzwegen in de kerken maar beïnvloedt nog steeds onze manier van beleven van godsdienst. Nog steeds denken we dat we volgens de wil van God moeten leven om een beloning in het hiernamaals te mogen ontvangen en straf te ontlopen. Het boek besluit met een gesprek tussen Simon en de onzichtbare Jezus in het graf. De auteur wil namelijk niet alleen oude beelden omver halen, maar vooral wijzen op de ruimte en vrijheid die daarvan het gevolg zijn.

Synthese uitgeverij
NUR 700
ISBN 978-90-6271-067-6
WWW.SYNTHESE.WS